

PAYRICH

ÜGYVÉDI IRODA

Fővárosi Törvényszéken

keresztül

Alkotmánybíróság
részére

Ügy: [REDACTED]	
IV/ 01053 - 7 / 2020	
Érkezett: 2020 OKT 19.	
Példány: /	Kezelőiroda: [REDACTED]
Melléklet: / db	

Hiv. sz.: IV/1053-6/2020. (Alkotmánybíróság)

45.K.701.456/2020

(régi száma: FKMB 32.599/2018)

BEVEZETŐ RÉSZ

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Felperes, mint Indítványozó nevében

eljárva az Alkotmánybíróságról szóló törvény (Abtv.) 53. § (2) bekezdése, alapján előterjesztett módon, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint nyitva álló határidő(k) maradéktalan megtartásával, az alábbi egységes szerkezetű

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő. A félkövérrel és aláhúzottan jelölt szövegrészek képezik a nívumot a korábbi indítványhoz képest. Előadom, hogy a hiánypótlásban hiányolt részek egyes

elemei már eleve az indítvány részét képezték: pl.: az indítványozó hozzájárult a nevének nyilvánosságra hozatalához (eredeti alkotmányjogi panasz II.5. pontja az 5. oldal lap teteje), ahogyan azt most meg is erősíti.

Az Alkotmányjogi panaszt a Kúria időközben meghozott Kfv.III.37.508/2020/2. sorszámu, 2020. június 24-én meghozott végzése ellen (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés) is bejelentem, illetve arra kiterjesztem, melyet 2020. szeptember 1-én vettem át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint nyitva álló határidő(k) maradéktalan megtartásával.

A B.) főfejezet tartalmazza a Kúria időközben meghozott Kfv.III.37.508/2020/2. sorszámu, 2020. június 24-én meghozott végzése elleni

ú j / k i t e r j e s z t e t t

alkotmányjogi panaszt. A jelen alkotmányjogi panasz akkor minősül újnak, ha a C.) főfejezet szerinti alkotmányjogi panasz körében előadottakat nem fogadja be a Tisztelt Alkotmánybíróság: ezen esetben akkor

- elsődlegesen a teljes jelen iratot új alkotmányjogi panaszként kérem kezelni (és így a C) főfejezetet is;
- másodlagosan az elsődleges nem teljesíthetősége esetén csak az A) és B) főfejezetet kérem új alkotmányjogi panaszként értékelni.

Az új Alkotmányjogi panasz kapcsán ismét megnyílik az esetleges hiánypótlás lehetősége.

A C) főfejezet tartalmazza az eredeti Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámu, jogerős ítélete és a jogszabályok megsemmisítésére vonatkozó eredeti alkotmányjogi panaszt.

Az alkotmányjogi panasz Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti okból történő beadásának az Abtv 26. § (1) bekezdésében rögzített feltételei fennállnak, hiszen

- az ügy felpereseként az indítványozó rendelkezik az Abtv. 27. § (2) a) pontja szerinti legitimációval, és
- a jogerős döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti (Abtv. 26. § (1) a pontja)

Az alkotmányjogi panasz Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti okból történő beadásának az Abtv 27. § (1) bekezdésében rögzített feltételei fennállnak, hiszen

- az ügy felpereseként az indítványozó rendelkezik az Abtv. 27. § (2) a) pontja szerinti legitimációval, és
- a jogerős döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti (Abtv. 27. § (1) a) pontja)

Az alkotmányjogi panasz Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja szerinti okból történő beadásának az Abtv 26. § (1) bekezdésében rögzített feltételei fennállnak, hiszen

- az ügy felpereseként az indítványozó rendelkezik az Abtv. 27. § (2) a) pontja szerinti legitimációval, és
- a jogerős döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti (Abtv. 26. § (1) a pontja)

- a vizsgálatot az Abtv. 32. § (1) bekezdése alapozza meg.

A.)

Határozott kérelem

(Abtv. 52. § (1b) f) pontjának megfelelés)

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a későbbiekben kifejtett alapjogsérelmek egyenként is, de különösen a maguk összességében olyan alapjogsérelemnek minősülnek, mely megfelelő alapot ad arra, hogy

- elsődlegesen a Kúria Kfv.III.37.508/2020/2. sorszámú 2020. június 24-én meghozott végzését szíveskedjen az Alaptörvény 24. Cikk (2) d) pontja alapján felülvizsgálni az Alaptörvény 24. Cikk (3) b) pontja és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján, azt megsemmisíteni, és a Kúriát új eljárás lefolytatására kötelezni, Abtv. 39. § (1) bekezdésére is figyelemmel, mivel az beleütközik Kúria Kfv.III.37.508/2020/2. sorszámú 2020. június 24-én meghozott végzése sérti Alaptörvény B) cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), R) cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), II. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XXIV. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XXVIII. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 28. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés) rendelkezéseibe, és így azokat sérti,
- másodlagosan a Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámú, jogerős ítélettel (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés) érintett eljárás kapcsán szíveskedjen az Alaptörvény 24. Cikk (2) c) pontja alapján felülvizsgálni az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját, illetve az Alaptörvény 24. Cikk (2) f) pontja alapján ugyanezen alkalmazott jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését és az Alaptörvény 24. Cikk (3) bekezdés a) és c) pontjai és az Abtv. 41. § (1) bekezdése valamint az Abtv. 42. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdését (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés), a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdését (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés), és az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-t (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés) és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezését (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés), mivel a bíróság döntése során alkalmazott ezen jogszabályok sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), Q. cikk (2) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), R) cikk (1) és (2) bekezdései (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), II. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), V. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XIII. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1b) d) pontjának megfelelés), XXIV. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 26. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 28. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés) és a Zárórendelkezés 8. pontja (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 13. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 15. cikke (Abtv. 52. § (1a) a)

pontjának megfelelés), 17. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 18. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés) rendelkezéseit és így ezen hivatkozott 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése, a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdése (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés), és az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés), mint jogszabályok alkalmazása alaptörvény-ellenes, és ennek következtében semmisítse meg a Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámú, jogerős ítélet és utasítsa a Fővárosi Törvényszéket új eljárás lefolytatására és új döntés meghozatalára,

- harmadlagosan a Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámú, jogerős ítélettel (Abtv. 52. § (1b) c) pontjának megfelelés) érintett eljárás kapcsán szíveskedjen az Alaptörvény 24. Cikk (2) d) pontja alapján felülvizsgálni az Alaptörvény 24. Cikk (3) b) pontja és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján szíveskedjen Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámú, 2020. április 9-én meghozott jogerős ítélet (az elsődleges kérelemben foglaltak miatt is – figyelemmel az Abtv. 39. § (1) bekezdésére is, és arra is, hogy ezen okból is alaptörvény-ellenes az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés) megsemmisíteni és a Fővárosi Törvényszéket új eljárás lefolytatására és új döntés meghozatalára utasítani, mivel az beleütközik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), Q. cikk (2) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), R) cikk (1) és (2) bekezdései (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), II. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), V. cikk (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XIII. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XXIV. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 26. cikk (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 28. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés) és a Zárórendelkezés 8. pontja (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 13. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 15. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 17. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés), 18. cikke (Abtv. 52. § (1a) a) pontjának megfelelés) rendelkezéseibe, és így azokat sérti,

A másodlagos kérelem kapcsán annak ellenére helye van az alaptörvény-ellenesség megállapításának, hogy a jogalkotó a támadott rendeletet időközben hatályon kívül helyezte, mivel a hatályon kívül helyezett jogszabályt a konkrét esetben még alkalmazni kell, és így fennáll az Abtv. 41. § (3) bekezdésében meghatározott feltétel.

B.)
A KÚRIA KfV.III.37.508/2020/2. SORSZÁMÚ 2020. JÚNIUS 24-ÉN MEGHOZOTT
VÉGZÉSE

I.
Az Alkotmányjogi panasz befogadhatóságnak megalapozása

I.1. Indítványozói legitimáció

Nyilatkozom, hogy ügyfelem a fenti eljárásban peres fél, ez alapozza meg érintettségét. (Abtv. 26. § (1) és 27. § (1) bekezdései alapozzák meg)

I.2. Beterjeszthetőség megalapozása

Jelen alkotmányjogi panaszom megfelel az Abtv. 26. és 27. § szerinti követelményeknek, hiszen a kérelmező a rendes jogorvoslatokat kimerítette, rendes perorvoslat pedig már rendelkezésére sem állt.

I.3. Az Alkotmánybíróság hatáskörének megalapozása

Nyilatkozom, hogy a Kúria Kfv.III.37.508/2020/2. sorszámú, 2020. június 24-én meghozott végzése 2020. szeptember 1-én vettem át, melyet a bírósági aktában elfekvő elektronikus visszaigazolással tudok igazolni.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikke jelöli ki, azon belül

- 24. cikk (1) bekezdése,
- 24. cikk (2) d) pontja, (az indítványozási jogosultságot az Abtv. 27. § (1) és a 28. § (2) bekezdései alapozzák meg),
- 24. cikk (3) b) pontja, (az indítványozási jogosultságot az Abtv. 27. § (1) és 28. § (1) bekezdései alapozzák meg)
- 24. cikk (9) bekezdése

(Abtv. 52. § (1b) a) pontjának megfelelés)

továbbá

ugyancsak megalapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozásra jogosultságot az Abtv. 27., 28. és 32 §§, ezeken belül:

- 27. § (1) bekezdése
- 28. § (1) bekezdése

(Abtv. 52. § (1b) a) pontjának megfelelés)

is.

I.4. Az Abtv. 29. § -a szerinti befogadhatóság alátámasztása (Abtv. 52. § (1b) b) pontjának megfelelés)

I.4.1. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség

A Kúria azzal, hogy valódi indokolás nélkül tagadta meg a befogadást (Kúria indokolásának [17]-[19] pontjai) azon tisztességes eljárás alkotmányos követelményét, mely a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III. 1.) Ab határozat, indokolás [34]} szegte meg, és mivel a felülvizsgálati kérelmet be sem fogadta, így ez a felülvizsgálati kérelem elbírálására érdemben kihatott.

I.4.2. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés megalapozása

Az Alkotmánybíróság 3367/2012. (XII. 15.) számú végzésének indokolása kimondja, hogy

„Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének egyaránt elsődleges célja ugyanis az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelemet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvoslása. Ehhez kapcsolódik a jogszabály felülvizsgálatára irányuló alkotmányjogi panaszok esetén másodlagos célként a későbbiekben előforduló hasonló jogsértések megelőzése és ennek révén egyben az alkotmányos jogrend objektív védelme. Mindenekelőtt ebben különbözik az alkotmányjogi panasz eljárás az absztrakt utólagos normakontrolltól, amely - egyéni jogvédelmi funkció nélkül is - jövőbeli, esetleges vagy egyébként az indítványozót közvetlenül nem feltétlenül érintő elvont alkotmányossági probléma, alaptörvény-ellenesség megszüntetésének eszköze lehet. Az alkotmányjogi panasz kettős célját tükrözi az alkotmányjogi panasz eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának kettős jogkövetkezménye is: egyrészt, alkalmazási tilalom az eljárására okot adó ügyben, illetve a döntés megsemmisítése [Abtv. 45. § (2) bekezdés, 43. §]; másrészt, hatályvesztés és a további alkalmazás tilalma”

Ezen döntésből is látszik az, hogy az alkotmányjogi panasz elsődleges célja az egyéni jogvédelem végső esélyes belső jogi orvoslása, ennek következtében azonban az egyéni jogsérelem orvoslása háttérbe kell, hogy szorítsa az alapvető, absztrakt, társadalomra kiható alkotmányjogi kérdés megjelenését az ügyben.

Ennek ellenére a jelen alkotmányjogi panasz kérdéskörében az alapvető alkotmányjogi kérdés akként határozható meg, hogy a tisztességes eljárás kereteibe és a jogorvoslathoz való jog kereteibe ütközik a Kúria sematikus kiüresítő indokolása a felülvizsgálati kérelem visszautasításakor.

I.5.

Nyilatkozom, hogy Ügyfelem hozzájárul adatai és neve nyilvános kezeléséhez, illetve az indítvány nyilvánosságra hozatalához.

II. Jogszabályi alapok

II.1 Sérült alaptörvényi rendelkezések (Abtv. 52. § (1b) d) pontjának megfelelés)

Alaptörvény B) cikk

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a jogállamhoz, és annak működéséhez fűződő joga.

R) cikk

„(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a jogalkotásnak és a jogszabályoknak a joglépcső elméletet betartó mivoltához és a jogszabályok Indítványozó javára történő betartáshoz való joga.

II. cikk

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült az emberi méltósághoz való joga.

XXIV. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült az ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék, illetve a hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseik indokolásához való joga.

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy a perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, illetve a jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti

28. cikk

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék.

II.2. Sérült emberi jogi európai egyezményi rendelkezés (Abtv. 52. § (1b) d) pontjának megfelelés)

„6. Cikk - Tisztességes tárgyaláshoz való jog

1. Mindenkinnek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létehez fűződő joga.

II.3. Hivatkozott Abtv-i rendelkezések

27. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

(3) Közhatalmat gyakorló indítványozó esetén vizsgálni kell, hogy a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

32. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi.

39. § (1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező.

(2) Az Alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az Alkotmánybíróság az alkalmazott jogkövetkezményeket az Alaptörvény és e törvény keretei között maga állapítja meg.

43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.

III.

A Kúria által megállapított tényvallás

„[1] Az alperesi érdekelt a Budapest VIII. kerület, Bérkocsis u. 22. szám alatti ingatlanon megvalósuló 78 lakásos lakóépület építésére és 2 db. felvonó létesítésére építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő.

[2] Az elsőfokú hatóság határozatával az építési engedélyt – feltételekkel – megadta.

[3] Az alperes a 2018. július 6. napján kelt KE/015/20-34/2018. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta.”

IV.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti vizsgálat és alapjogi érvelés (Abtv. 52. § (1b) e) pontjának megfelelés)

A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III . 1.) Ab határozat, indokolás [34]}.

IV.1.

A Kúria végzésének [17] bekezdésének végső érve, azaz, hogy „A Kúria a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel a felülvizsgálatot különösen abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel. A Kúria a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az adott ügy a jogalanyok széles körét érinti.” kapcsán kifejezhető, hogy vagy hipotetikusan kell mérlegelnie, hogy hány jogalanyt érintHET, a jövőben, vagy ha az ügyek felfutásához köti, akkor a felfutás elején lévő jogalanyok esetében még nem állapítja meg a társadalmi jelentőséget, míg a későbbi ügyeknél igen. Utóbbi kérdéskör álláspontunk szerint jogellenes diszkriminációt jelent, így csakis a becslés marad. Így pl.: annak mérlegelése, hogy egy évben pl.: hány építési engedélyt adnak ki, és az hány jogalanyt érint így, azaz e

körben adott jogelvi iránymutatás így hány jogalany jogviszonyára hat ki. Erről az alapról kiindulva viszont nem állja meg a helyét a Kúria indokolása, és így ez sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A Kúria támadott döntésének indokolásának [18]. és [19]. bekezdései általános, valódi indokolást nélkülöző megállapítások, ahol a [19]. bekezdés semmilyen indokolást nem tartalmaz, ez sérti

- az Alaptörvény R cikk (2) bekezdését, mivel a Kúria megsértette az indokolási kötelezettségét,
- az Alaptörvény 28. cikkét, mivel a Kp.118. § (2) bekezdésének 2. mondata („A felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzést indokolni kell”) Kp-ba való iktatásával nem az volt a célja, hogy általános, semmitmondó, valódi indokolás nélküli mélységű indokolások szülessenek a Kúria részéről.

„[18] A félnek felülvizsgálati kérelmében annak befogadásához elvi jelentőségű jogkérdést kell felvetnie. Elvi jelentőségű jogkérdésnek minősül minden olyan jogkérdés, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel összefügg. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az ítélet – vélt vagy valós – megalapozatlansága alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának nincs helye – ez ugyanis az ítélet jogszabálysértő volta körében értékelendő – szükséges, hogy az ügyben értelmezést igénylő elvi jelentőségi jogkérdés merüljön fel. A felülvizsgálati bíróság ehhez kapcsolódóan kiemeli, hogy az adott egyedi ügyben a bizonyítékok bíróság általi értékelése, továbbá annak vizsgálata, hogy mely bizonyítási eszközt vett igénybe az elsőfokú bíróság nem minősül elvi jelentőségű jogkérdésnek, az ugyanis nem egy adott jogi norma alapvető tartalmával függ össze. Kiemelendő továbbá, hogy a bizonyítékoknak az adott egyedi ügyben történt bíróság általi értékelése a jogalanyok széles körét nem érinti, a bizonyítékok értékelésével a felperest ért – vélt vagy valós – jogsérelem társadalmi problémaként való megjelenítése nem megalapozott.

[19] A Kúria ezen felül nem látta indokoltnak az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a szerinti eljárás kezdeményezését, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadásának e hivatkozás alapján sem volt helye.”

Hivatkozva a Fővárosi Ítéltábla Pf.20295/2019/4. számú kártérítés tárgyában határozatára, cáfolum továbbá azon kúriai álláspontot, hogy a Kúriának nem kellett volna kezdeményeznie az Alkotmánybíróságnál a Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a szerinti eljárást az felülvizsgálati kérelemben részletezett okokból, hiszen csak az Alkotmánybíróság jogosult azt eldöntenie, hogy egy jogszabály alaptörvénybe avagy nemzetközi egyezménybe ütközik-e vagy sem. Azzal, hogy nem kezdeményezte az eljárást, saját hatáskörébe vonva az Alkotmánybíróság hatáskörét nemleges döntést hozott.

A Fővárosi Ítéltábla Pf.20295/2019/4. számú határozata [1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. §] kimondja, hogy

„A közhatalom gyakorlásával történő károkozás akkor minősül jogellenesnek, ha a közhatalmat gyakorló szerv megsérti valamelyik, a működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezést. A jogalkotás alapelveit az Alaptörvény, részletes szabályait pedig a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) tartalmazza. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a)-e) pontjai és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

(Abtv.) 24-31. §-ai az Alkotmánybíróságot feljogosítják a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja és az Abtv. 32. § (1) bekezdése pedig a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvénybe ütköző jogszabályt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján, a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt pedig az Abtv. 42. § (1) bekezdése alapján megsemmisíti. Az alkotmánybírói utólagos normakontroll célja az Alaptörvénnyel és a nemzetközi szerződésekkel összhangban álló jogalkotás biztosítása, valamint az Alaptörvénybe vagy nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályok eltávolítása a jogrendszerből. Mivel az Alaptörvény a jogrend alapvető elveit és szabályait meghatározó jogszabály, az Alaptörvénybe vagy nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabály, vagy jogszabályi rendelkezés hatályba léptetése is lehet jogellenes magatartás, ezért a jogalkotás mint közjogi aktus is lehet jogellenes.

A már hatályba lépett jogszabályok Alaptörvénybe ütközésének vizsgálata az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a)-e) pontjai és az Abtv. 24-31. §-ai alapján, nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja és az Abtv. 32. § (1) bekezdése alapján, az Alaptörvénybe vagy nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályok megsemmisítése pedig az Abtv. 41. § (1) bekezdése, illetve az Abtv. 42. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a polgári perben eljáró bíróság nem foglalhat állást valamely jogszabály Alaptörvénybe vagy nemzetközi szerződésbe ütközéséről. Ebből az következik, hogy az Alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő határozata nélkül a bíróság nem állapíthatja meg a jogalkotás jogellenességét. A jogalkotás jogellenességének megállapításához az szükséges, hogy a jogszabályt az Alkotmánybíróság megsemmisítse. A felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az 1/2014. PED szerint nem szükséges az Alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő határozata a jogalkotás jogellenességének megállapításához. Az 1/2014. PED I. pontja ugyanis azt tartalmazza, hogy a jogellenesség megállapításának előfeltétele a jogszabályt megsemmisítő alkotmánybírói határozat. Az Alkotmánybíróság vizsgálta a Szjt. 6. tv. 5. §-ával módosított.”

Ugyanezen elvet fejtette ki a Fővárosi Ítéltábla Pf.21241/2018/4. számú, kártérítés körében hozott határozata is:

„Megjegyzendő azonban, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a)-e) pontjai és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 24-31. §-ai az Alkotmánybíróságot jogosítják fel a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja és az Abtv. 32. § (1) bekezdése pedig a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvénybe ütköző jogszabályt az Abtv. 41. § (1) bekezdés alapján, a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt az Abtv. 42. § (1) bekezdés alapján semmisíti meg. Mindebből pedig az a következtetés vonható le, hogy az Alaptörvényben a jogszabály megalkotására felhatalmazott állami szervek jogalkotás körében kifejtett jogellenességének megállapítását az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a)-e) pontjai és az Abtv. 24-31. §-ai, illetve az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja, továbbá az Abtv. 41. § (1) bekezdés az Alkotmánybíróság hatáskörébe utalják.”

A kérdést bővebben fejti ki a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.939/2017/4-II. döntése, ahol a jogalkotással okozott kár megtérítése iránti perben vizsgálandó kérdéseket vizsgálja az Ítéltábla

„Ha a károsult valamely jogszabály Alaptörvénybe ütközését és ezzel összefüggésben kára bekövetkezését állítja, a jogszabály jogellenessége kizárólag az Alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő határozatával bizonyítható [Régi Ptk. 339. § (1) bekezdés; Alaptörvény 24. cikk; 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 24-25. §, 41. §, 45. §].

Ha a károsult valamely jogszabály Alaptörvénybe ütközését és ezzel összefüggésben kára bekövetkezését állítja, a jogszabály jogellenessége kizárólag az Alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő határozatával bizonyítható [Régi Ptk. 339. § (1) bekezdés; Alaptörvény 24. cikk; 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 24-25. §, 41. §, 45. §].

BH 2019.4.106: Kúria Pfv.III.20.308/2018/8. szám A jogalkotási tevékenységgel okozott érdeksérelem - az uniós jog által biztosított alanyi jogot sértő jogalkotáson kívüli esetekben - a szerződésen kívül okozott károkért való polgári jogi felelősség általános szabályain alapuló igényt akkor alapozhat meg, ha az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel való kollíziója miatt megsemmisítette a megalkotott és kihirdetett jogszabályt vagy megállapította a jogalkotó magatartásával előidézett alaptörvény-ellenességet [2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:519-6:534. §].

[27] Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése alapján a bírák a törvényeknek alá vannak rendelve. A 28. cikk értelmében a jogszabályok értelmezésére felhatalmazással bírnak, de arra nem, hogy a jogszabályok helyességéről vagy helytelenségéről, érvényességéről vagy érvénytelenségéről állást foglaljanak jogalkalmazási tevékenységük során. A bíróság jogosult értelmezni és alkalmazni az Alaptörvényt is, de nem jogosult a jogszabályok Alaptörvénybe ütközéséről állást foglalni. Ha észleli is ítélezése során ezt, az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kell kezdeményeznie a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az állam jogalkotói tevékenységének ilyen értelmű minősítésére és felügyeletére kizárólag az Alkotmánybíróságnak van alkotmányos felhatalmazása, ennek viszonyítási pontja pedig az Alaptörvény, annak 24. cikke alapján.

[35] Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése alapján a bírák a törvényeknek alá vannak rendelve. A 28. cikk értelmében a jogszabályok értelmezésére felhatalmazással bírnak, de arra nem, hogy a jogszabályok helyességéről vagy helytelenségéről, érvényességéről vagy érvénytelenségéről állást foglaljanak jogalkalmazási tevékenységük során. A bíróság jogosult értelmezni és alkalmazni az Alaptörvényt is, de nem jogosult a jogszabályok Alaptörvénybe ütközéséről állást foglalni. Ha észleli is ítélezése során ezt, az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kell kezdeményeznie a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az állam jogalkotói tevékenységének ilyen értelmű minősítésére és felügyeletére kizárólag az Alkotmánybíróságnak van alkotmányos felhatalmazása, ennek viszonyítási pontja pedig az Alaptörvény, annak 24. cikke alapján.”

IV.2.

IV.2.1.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában foglalta össze, amelyet utóbb több döntésében [5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75; 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118-120; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211] megerősített és továbbfejlesztett.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában - kifejezetten az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontján (az Abtv. 27. §-án) alapuló hatáskörével összefüggésben - megerősítette a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos korábbi gyakorlatát és megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó - az Alkotmánybíróság által korábbi gyakorlatában kimunkált - alkotmányos követelmények nemcsak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthetők („...annak alkotmányos igénye, hogy a közigazgatási határozatok bírói ellenőrzése során a perbe vitt jogok és kötelezettségek érdemi elbírálást nyerjenek nemcsak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthető.” Indokolás [27]).

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában elvi élel mondta ki:

„[29] 2.1. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének értelmezéséhez az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) is felhívta, amikor megállapította, hogy az Egyezmény "eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan" vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes". Természetesen különbözik egy eljárás fair voltának megítélése az abban az ügyben döntő nemzetközi bizottságok vagy bíróság eljárásában a magyar Alkotmánybíróság lehetőségeitől, amely elvont normakontrollt végez. Ez utóbbiban csupán a tisztességes eljárás megkövetelte általános ismérvek megállapítására van lehetőség.” (ABH 1998, 91, 95.) Az Alaptörvény hatálybalépésével immáron az Alkotmánybíróság feladatai közé tartozik a bírói döntések alaptörvényellenességének vizsgálata is, amellyel egyidejűleg jelentkezik a tisztességes eljárás megkövetelte gyakorlati szempontok, így az indokolási kötelezettség meghatározásának igénye is. A Bíróság gyakorlatában az indokolt bírósági döntéshez való jog az Egyezmény 6. Cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben, annak egyik, az Egyezmény szövegében kifejezetten nem nevesített elemeként jelenik meg.

[30] Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi jelentőséggel erősítette meg, hogy "[e]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” [ABH 2011, 291, 321.; legutóbb megerősítve: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat; ABK 2012, 228, 233.] Az Alkotmánybíróság ilyen megfontolásból kiindulva áttekintette a Bíróságnak az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog értelmének meghatározásakor is irányadónak tekint.

[31] 2.2. Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és

kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. A Bíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma a Bíróság elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából olvasható ki. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét. (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.) A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: Vojtechová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.) A Bíróság olvasatában az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indoklás elégíti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni. (Tatishvili kontra Oroszország, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; Grádinar kontra Moldova, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.) Éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indoklás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indoklás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő. A Bíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 29.; García Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26.; Hirvisaari kontra Finnország, 49684/99.; 2001. december 25.; § 30.; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.) A Bíróság ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indoklásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. (Helle v. Finnország, 20772/92.; 1997. december 19.; § 60.; Karakasis v. Görögország, 38194/97.; 2000. október 17.; § 27.; Boldea v. Románia, 19997/02.; 2007. február 15.; § 30.; Tacquet v. Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 91.; legutóbb megerősítve: Vojtechová v. Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25., § 35.) A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdésére érinti-e. (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.;

1994. december 9.; § 28.; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; § 30., legutóbb megerősítve: Ilyadi kontra Oroszország, 6642/05.; 2011. május 5.; § 44.)

[32] Az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igény egyfelől szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség. (Erről lásd: Baucher kontra Franciaország, 53640/00.; 2007. július 24., §§ 47-51.) Másfelől szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja. (Erről lásd: Shala v. Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10., § 29.) Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

[33] 3. Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege, és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárási jogi szabályokkal. Az Alaptörvény 28. cikk első mondata úgy rendelkezik, hogy "[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik." Az Alaptörvény 28. cikke tehát a bíróságokkal szemben azt a követelményt fogalmazza meg, hogy ítélezésük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék és alkalmazzák. Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon. [IV/3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, ABK 2012,131.; Indokolás (4) bekezdése] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban szerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, ABK 2012, 504-505.; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, ABK 2012, 622-624; Indokolás (5)]

[34] Ehhez képest az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének

indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.”

IV.2.2.

A fenti indokolás egészének hangsúlyozásán túl külön kiemelés érdemelnek az alábbiak:

- Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi jogvédelem szintje.
- az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon.
- az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, azaz, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.
- Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét.

- Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be.
- Az Alkotmánybíróság elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben.

IV.2.3.

A fenti kiemelések Kúriai végzésre való vetítésekor az alábbi következtetések vonhatóak le:

- A kérdéskör vizsgálata során helye van a nemzetközi joggyakorlat vizsgálatának, és releváns a nemzetközi egyezmények vizsgálata (amire nem melleleg hivatalból lehetősége is van az Alkotmánybíróságnak)
- A Kúria támadott végzésén nem dogmatikai vagy törvénytértelemezési hibákat kérünk számon, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmények be nem tartását. A Kúria végzésének [17]-[19] bekezdései nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő számot adásai a be nem fogadás, illetve a normakontroll nem kezdeményezésének okairól, és ez a Kp, mint eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazása. Látszik a Kúria indokolásából, hogy ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal nem vizsgálta meg (még a befogadhatóság szempontjából sem), és ennek értékeléséről így a határozatában számot sem tudott adni. Mindezt annak ellenére, hogy a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be
- A Kúria megsértette az indokolt bírói döntéshez való jogunkat, mely a tisztességes tárgyaláshoz való jogunk része, pedig a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami elejét venné az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, és erősítené a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét.
- A Kúria a felülvizsgálati kérelem formális, semmitmondó, tartalom nélküli vizsgálatával és elutasításával az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelmén túl sérült a Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk (1) bekezdése is.

IV.3.

A IV.2. pontban kifejtett és így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelmén túl sérült a Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk (1) bekezdése sérelme egyszersmind az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésének sérelmét is hozza, mivel ez is foglalkozik a kötelező indokolással és a bíróságok is hatóságnak minősülnek, másrészt azzal, hogy a Kúria valós mérlegelés és indokolás nélkül nem fogadta be a felülvizsgálati kérelmet, így elmulasztotta annak orvoslásának mérlegelését, és így annak

biztosításának a lehetőségét, hogy az alsóbb bíróság és a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességesen és ésszerű határidőn belül intézzék az ügyet.

Az Alaptörvény 28. cikke biztosítja azt, hogy az igazságszolgáltatás túlmutasson a pozitív jog szó szerinti betartatásán és alkalmazásán. A jogalkotó az egyének jogvédelmét hangsúlyozó, előtérbe helyező szabályait az előzőekben bemutatottuk. Ennek biztosítása az alsóbb jogforrások, így a Kp. alkalmazásánál is zsinórmérték, és ha nem ezen elvek mentén alkalmazta a Kúria a befogadás során általa alkalmazott jogszabályokat, akkor ezzel az Alaptörvény 28. cikkét sérti, és sértette meg a Kúria.

V.

Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján illetékmentes, így pertárgyértéket nem kell megjelölni.

Az Alkotmánybíróság előtti eljárásra felhatalmazó ügyvédi meghatalmazásomat csatolom a jelen ügghöz.

C.) FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK ÁLTAL TÁRGYALÁSON KÍVÜL 2020. ÁPRILIS 9-ÉN MEGHOZOTT 45.K.701.456/2020/2. SORSZÁMÚ, JOGERŐS ÍTÉLETE ÉS A JOGSZABÁLYOK MEGSEMMISÍTÉSÉRE VONATKOZÓ EREDETI ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

I.

Az Alkotmányjogi panasz befogadhatóságnak megalapozása

I.1. Indítványozói legitimáció

Nyilatkozom, hogy ügyfelem a fenti eljárásban peres fél, ez alapozza meg érintettségét. (Abtv. 26. § (1) és 27. § (1) bekezdései alapozzák meg)

I.2. Beterjeszthetőség megalapozása

Jelen alkotmányjogi panaszom megfelel az Abtv. 26. és 27. § szerinti követelményeknek, hiszen a kérelmező a rendes jogorvoslatokat kimerítette, rendes perorvoslat pedig már rendelkezésére sem állt.

Felülvizsgálati kérelmet beadtunk, de a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta (B.) főfejezet)

I.3. Az Alkotmánybíróság hatáskörének megalapozása

Nyilatkozom, hogy a Fővárosi Törvényszék által tárgyaláson kívül 2020. április 9-én meghozott 45.K.701.456/2020/2. sorszámú, jogerős ítéletét 2020. április 17-én vettem át, melyet a bírósági aktában elfekvő elektronikus visszaigazolással tudok igazolni.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikke jelöli ki, azon belül

- 24. cikk (1) bekezdése,
- 24. cikk (2) c), d) és f) pontjai, (a 24. cikk (2) c) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 26. § (1) és a 28. § (1) bekezdései alapozzák meg, a 24. cikk (2) d) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 27. § (1) és a 28. § (2) bekezdései alapozzák meg, a 24. cikk (2) f) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 32. § (1) bekezdése „az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi” része alapozza meg),
- 24. cikk (3) a), b) és c) pontjai, (a 24. cikk (3) a) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 26. § (1) és 27. § (1) bekezdései alapozzák meg, a 24. cikk (3) b) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 276. § (1) és 28. § (1) bekezdései alapozzák meg, 24. cikk (3) c) pontja vonatkozásában az indítványozási jogosultságot az Abtv. 32. § (1) bekezdése „az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi” része alapozza meg)
- 24. cikk (9) bekezdése

(Abtv. 52. § (1b) a) pontjának megfelelés)

továbbá

ugyancsak megalapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozásra jogosultságot az Abtv. 26., 27., 28. és 32 §§, ezeken belül:

- 26. § (1) bekezdése
- 27. § (1) bekezdése
- 28. § (1) bekezdése
- 28. § (2) bekezdése
- 32. § (1) bekezdés második fordulata

(Abtv. 52. § (1b) a) pontjának megfelelés)

is.

I.4. Az Abtv. 29. § -a szerinti befogadhatóság alátámasztása (Abtv. 52. § (1b) b) pontjának megfelelés)

I.4.1. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség

A bíróság megszegte az eljárási szabályokat, mellyel a tisztességes eljáráshoz való alaptörvényi jogot és az emberi méltósághoz való jogot sértette meg, valamint tárgyaláson kívül hozott döntést mellyel a tisztességes eljáráshoz való alaptörvényi jognak és az emberi méltósághoz való jognak a sérelmén kívül a jogvita tárgyaláson való elbírálásához és nyilvános kihirdetéséhez való jog is sérült. A bíróság ráadásul addig húzta az eljárást, hogy ezzel elvonta a peres felek fellebbezési jogát, mivel 2020. április 1-től ismét egyfokúvá vált a közigazgatási peres eljárás. Eljárásával tételes alaptörvényi és emberi jogok európai egyezményi rendelkezéseket sértett meg.

A jogalkotó többek között „a közigazgatási perek hatékony, gyors és szakszerű elbírálását lehetővé tevő önálló perrendi szabályok szükségességét felismerve”¹, ennek az igényével alkotta meg a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényt (Kp.)

Azzal, hogy a 2018-ban indult ügy jelentős részében érdemi cselekmények nélkül „zajlott” az eljárás, és a bíróság nem tűzött ki tárgyalást, melyen a kérdések jelentős része gyorsan tisztázható lett volna, ezáltal a bíróság megsértette a Kp. 2. § (2) és (3) bekezdését, és így az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, amelynek az lett az eredménye, hogy az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a (és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése) elvonta a peres felek fellebbezési jogát – hiszen a első fokon eljáró bíróság a fellebbezés elvonásának hatályba lépését követő 9. napon hozta meg az ítéletét, akkor amikor e keresetlevél 2018. július 23-i keltezésű.

A bíróság legalább egy évvel az ítélet meghozatalát megelőzően: 2019. tavaszán érdemi döntésközelben lehetett, hiszen már 2019. februárjában bekérte a felperestől word formátumban a keresetlevele szövegét – nyilvánvalóan az egyszerűbb ítéleti szövegezés végett.

A keresetlevél keletkezésétől (2018. július 23.) számítottan az ítélet meghozataláig (2020. április 9.) eltelt 617 napból 9 napon nem volt fellebbezési joga peres feleknek, ez a napok 1,46 %-a, az ítélet mégis ekkor született meg. A 2018. január 1-én hatályba lépett Kp. a kezdetektől 2020. március 31-ig ismerte a kétszintű peres eljárást, azaz a fellebbezés jogintézményét. Tény, hogy a 2018. január 1-től életbe lépett kétszintű peres jogorvoslat lehetőségét a peres eljárások jelentős részében igénybe tudták venni a peres felek, de a jelen ügyben azonban, mely a kétszintű jogorvoslati rendszer fennállásának 812 napjából 608 napja alatt, mely 74,88 %-ot tesz ki - erre nem volt lehetőség.

Az eredetileg eljáró Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. március 13-i keltezésű bíróságváltó közlése helyett semmi nem akadályozta az első fokon eljáró bíróságot abban, hogy érdemi döntést hozzon: ezt az is mutatja, hogy gyakorlatilag az új bíróságról érkező értesítéssel szinte egyszerre küldte meg a Fővárosi Törvényszék az ítéletét.

I.4.2. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés megalapozása

Az Alkotmánybíróság 3367/2012. (XII. 15.) számú végzésének indokolása kimondja, hogy

„Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének egyaránt elsődleges célja ugyanis az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelmet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvoslása. Ehhez kapcsolódik a jogszabály felülvizsgálatára irányuló alkotmányjogi panaszok esetén másodlagos célként a későbbiekben előforduló hasonló jogsértések megelőzése és ennek révén egyben az alkotmányos jogrend objektív védelme. Mindenekelőtt ebben különbözik az alkotmányjogi panasz eljárás az absztrakt utólagos normakontrolltól, amely - egyéni jogvédelmi funkció nélkül is - jövőbeli, esetleges vagy egyébként az indítványozót közvetlenül nem feltétlenül

¹ A 2017. évi I. törvény preambuluma

érintő elvont alkotmányossági probléma, alaptörvény-ellenesség megszüntetésének eszköze lehet. Az alkotmányjogi panasz kettős célját tükrözi az alkotmányjogi panasz eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának kettős jogkövetkezménye is: egyrészt, alkalmazási tilalom az eljárására okot adó ügyben, illetve a döntés megsemmisítése [Abtv. 45. § (2) bekezdés, 43. §]; másrészt, hatályvesztés és a további alkalmazás tilalma”

Ezen döntésből is látszik az, hogy az alkotmányjogi panasz elsődleges célja az egyéni jogvédelem végső esélyes belső jogi orvoslása, ennek következtében azonban az egyéni jogsérelem orvoslása háttérbe kell, hogy szorítsa az alapvető, absztrakt, társadalomra kiható alkotmányjogi kérdés megjelenését az ügyben.

Ennek ellenére a jelen alkotmányjogi panasz kérdéskörében az alapvető alkotmányjogi kérdés az alábbiak szerint határozhatóak meg:

I.4.2.1.

A jelen alkotmányjogi panasz Abtv. 26. §-a és az Abtv. 32. §-a szerinti eljárási részben az alapvető alkotmányjogi kérdés az, hogy

- az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerinti alapjogi korlátozhatóságok, illetve az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdésének felhatalmazása az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében rögzített arányosságon túli korlátozhatóság alkotmányosan mit takar: a szükségesség-arányosság tesztje mennyire tolható ki az egyes veszélyhelyzethez igazodó módon, illetve mindez
- sérti-e az Alaptörvény II. cikk első mondatában foglalt emberi méltóságot, mely az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerint kihirdetett veszélyhelyzetben sem korlátozható.
- a különleges jogrend kapcsán meghatározott 54. cikk (1) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezésének 8. pontja, illetve az Alaptörvény Q. cikk (2) bekezdésének összeütközésekor melyiknek van primátusa.
- sérti-e az Alaptörvényt tisztességes eljáráshoz való, illetve az Alaptörvény II. cikk első mondatában foglalt emberi méltósághoz való alapjogot az, ha folyamatban lévő eljárásokban a jogalkotó perorvoslati jogokat von el, pláne, hogy az lehetőséget biztosít a hatóságoknak arra, hogy az ügyet húzva elvonják a felek jogait jogszabályváltozások esetén

I.4.2.2

A jelen alkotmányjogi panasz Abtv. 27. §-a szerinti eljárási részben az alapvető alkotmányjogi kérdés az, hogy a bíróságok

- az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerinti alapjogi korlátozásokat tovább tágíthatják-e veszélyhelyzetben, és ez nem sérti-e az Alaptörvény c) cikk (1) bekezdésében foglalt hatalom megosztásának követelményét (mely követelmény nem alapjog, és így nem korlátozható az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerint a veszélyhelyzet alatt), és ez sérti-e az alapjogokat.
- az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerinti alapjogi (pl.: Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, vagy XXVIII. cikk (1) bekezdése) korlátozásokat tovább tágíthatják-e veszélyhelyzetben, és ez nem sérti-e az Alaptörvény II. cikk első mondatában foglalt emberi méltóságot, és ez sérti-e az alapjogokat.

- a bírósági szervezetváltozás esetén a korábban eljáró bíróság erényei és hibái a később eljáró bíróság eljárásába tovább szállnak – minden előnyével és hátrányával, vagy az eljárást körülményeként újra kell kezdeni a teljesen nulla ponttól, és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárás elvének megfelelően egyikről vagy másiktól hogyan kell a később eljáró bíróságnak a peres Feleket értesíteni, és sere a tisztességes eljáráshoz való, illetve az Alaptörvény II. cikk első mondatában foglalt emberi méltósághoz való alapjogot a váltást követően bármilyen értesítés és eljárási cselekmény nélkül érdemi döntést hozni

A második hivatkozás az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárás szabályainak alkalmazásának felfüggtetésére vonatkozik akkor, amikor a bíróság arról tájékoztatja a feleket, hogy az újabb bíróság fog majd az új ügyszámról és bírói tanácsról tájékoztatni és a tárgyalás időpontját közölni, majd az új bíróság (személyileg azonos bírója) minden további figyelemztetés nélkül a következő iratban meghozza az ítéletet.

I.5.

Nyilatkozom, hogy Ügyfelem hozzájárul adatai és neve nyilvános kezeléséhez, illetve az indítvány nyilvánosságra hozatalához.

II.

Sérült jogszabályi rendelkezések

II.1.

A közvetlenül sérült Alaptörvényi rendelkezések (Abtv. 52. § (1b) d) pontjának megfelelés)

Alaptörvény B) cikk

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a demokratikus jogállamhoz, és annak működéséhez fűződő joga.

Q. cikk

„(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létehez fűződő joga.

R) cikk

„(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a jogalkotásnak és a jogszabályoknak a joglépcső elméletet betartó mivoltához és a jogszabályok Indítványozó javára történő betratáshoz való joga.

II. cikk

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült az emberi méltósághoz való joga.

V. cikk

„Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához való joga.

XIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a tulajdonhoz való joga.

XXIV. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült az ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék, illetve a hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseik indokolásához való joga.

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy a perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, illetve a jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti

26. cikk

„(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és

eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy a bírák függetlenek legyenek, és csak a törvénynek legyenek alárendelve, illetve, hogy az ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak.

28. cikk

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék.

Záró rendelkezés 8.

„Az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabályok, kibocsátott közjogi szervezetszabályozó eszközök és állami irányítás egyéb jogi eszközei, meghozott egyedi döntések, valamint vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek hatályát.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült ahhoz való joga, hogy az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabályok, kibocsátott közjogi szervezetszabályozó eszközök és állami irányítás egyéb jogi eszközei, meghozott egyedi döntések, valamint vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek hatályát

II.2.

Az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdésének és a Záró rendelkezés 8. pontjának sérelme az alábbi nemzetközi egyezmények sérelmével **(Abtv. 52. § (1b) d) pontjának megfelelés):**

Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének

„(1) Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létehez fűződő joga.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 13. Cikkének - Hatékony jogorvoslathoz való jog
„Bármelynek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha a jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létező fűződő joga.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének - Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén

„1. Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén bármely Magas Szerződő Fél a jelen Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létező fűződő joga.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 17. Cikkének - Joggal való visszaélés tilalma

„Az Egyezmény egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármely állam, csoport vagy személy számára jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely az Egyezményben foglalt jogok és szabadságok megsértésére vagy pedig az Egyezményben meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létező fűződő joga.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének - Jogkorlátozás alkalmazásának megszorítása
„A jelen Egyezményben említett jogok és szabadságok korlátozásait nem lehet más célra alkalmazni, mint amelyre elő vannak írva.”

Ennek megfelelően az Indítványozónak sérült a Magyarországnak a nemzetközi joggal összhangban létező fűződő joga.

II.3.

Hivatkozott további alaptörvényi rendelkezések

24. cikk

(1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

(2) Az Alkotmánybíróság

a) az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja az elfogadott, de ki nem hirdetett törvényeket;

b) bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;

f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;

g) az Alaptörvényben, illetve sarkalatos törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

(3) Az Alkotmánybíróság

a) a (2) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést;

c) a (2) bekezdés f) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisítheti a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést;

illetve sarkalatos törvényben meghatározott jogkövetkezményt állapít meg.

(4) Az Alkotmánybíróság a jogszabály felülvizsgálni nem kért rendelkezését csak abban az esetben vizsgálhatja, illetve semmisítheti meg, ha az a felülvizsgálni kért jogszabályi rendelkezéssel szoros tartalmi összefüggésben áll.

(5) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül. E vizsgálatot

a) az elfogadott, de még ki nem hirdetett Alaptörvény és Alaptörvény-módosítás tekintetében a köztársasági elnök,

b) a kihirdetéstől számított harminc napon belül a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti.*

(6) Az Alkotmánybíróság az (5) bekezdés szerinti indítványról soron kívül, de legkésőbb harminc napon belül határoz. Ha az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása nem felelt meg az (5) bekezdésben meghatározott eljárási követelményeknek, az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását

a) az (5) bekezdés a) pontja szerinti esetben az Országgyűlés újratárgyalja,

b) az (5) bekezdés b) pontja szerinti esetben az Alkotmánybíróság megsemmisíti.

(7) Az Alkotmánybíróság sarkalatos törvényben meghatározottak szerint a jogszabály megalkotóját, a törvény kezdeményezőjét vagy képviselőjüket meghallgatja, illetve véleményüket eljárása során beszerzi, ha az ügy a személyek széles körét érinti. Az eljárás ezen szakasza nyilvános.

(8) Az Alkotmánybíróság tizenöt tagból álló testület, amelynek tagjait az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával tizenkét évre választja. Az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmánybíróság tagjai közül elnököt választ, az elnök megbízatása az alkotmánybírói hivatali ideje lejártáig tart. Az Alkotmánybíróság tagjai nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

(9) Az Alkotmánybíróság hatáskörének, szervezetének, működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

54. cikk

„(1) Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása - a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével - felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.”

II.4.

Hivatkozott Abtv-i rendelkezések

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

(3) A legfőbb ügyész az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti.

27. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütköztetve korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

(3) Közhatalmat gyakorló indítványozó esetén vizsgálni kell, hogy a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

(2) Az Alkotmánybíróság a 26. § alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.

32. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi.

39. § (1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező.

(2) Az Alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az Alkotmánybíróság az alkalmazott jogkövetkezményeket az Alaptörvény és e törvény keretei között maga állapítja meg.

40. § (1) Nem hirdethető ki a törvény, ha az Alkotmánybíróság a 23. §-ban meghatározott eljárásában megállapítja a vizsgált törvényi rendelkezés vagy rendelkezések alaptörvény-ellenességét.

(2) Ha az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése alapján ismételt lefolytatott eljárásában is megállapítja a törvényi rendelkezés vagy rendelkezések alaptörvény-ellenességét, az Országgyűlést felhívja jogalkotói feladatának Alaptörvénnyel összhangban történő teljesítésére.

(3) Ha az Alkotmánybíróság a 23. §-ban meghatározott eljárásában a nemzetközi szerződés rendelkezésének alaptörvény-ellenességét megállapítja, a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére addig nem kerülhet sor, amíg a nemzetközi szerződést létrehozó államok vagy a nemzetközi jog szerződéskötési képességgel rendelkező egyéb alanyai az alaptörvény-ellenességet meg nem szüntetik, vagy ameddig fenntartás megtételével - ha ezt az adott nemzetközi szerződés lehetővé teszi - vagy a nemzetközi jog által elismert egyéb jogintézménnyel élve Magyarország nem zárja ki a nemzetközi szerződés és az Alaptörvény összeütközését.

(4) Nem hirdethető ki az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása, ha az Alkotmánybíróság a 23/A. §-ban meghatározott eljárásában megállapítja, hogy a megalkotásra vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeket nem tartották meg.

41. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 24. § vagy a 25-26. § szerinti eljárásában a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést teljesen vagy részben megsemmisíti.

(1a) Ha az Alkotmánybíróság a 24/A. § szerinti eljárásában megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeknek nem felel meg, az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását megsemmisíti.

(2) Az (1) bekezdést az Alaptörvény 37. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt kivételekre és feltételekre tekintettel kell alkalmazni.

(3) Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene.

(4) Az Alkotmánybíróság a 33. §-ban és a 33/A. §-ban meghatározott hatáskörében az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy az Országgyűlés határozatának megsemmisítése mellett az Országgyűlést új határozat meghozatalára hívja fel.

42. § (1) Ha az Alkotmánybíróság olyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amely a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabállyal az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, a nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabályt teljesen vagy részben megsemmisíti.

(2) Ha az Alkotmánybíróság olyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amellyel a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet

ellentétes, az ellentét feloldása érdekében - a körülmények mérlegelése alapján, határidő megjelölésével - felhívja a Kormányt, illetve a jogalkotót, hogy a megjelölt határidőben tegye meg az ellentét feloldása érdekében szükséges intézkedéseket.

43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.

44. § (1) Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény, az Alaptörvény módosítása és a jogszabály megsemmisítéséről, a jogszabály hatálybalépésének ideiglenes felfüggesztéséről, az Országgyűlés népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálatáról, a köztársasági elnök tisztségétől való megfosztásáról, valamint az Alaptörvény értelmezéséről szóló határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. Az Alkotmánybíróság elrendelheti más határozatának vagy végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét is.

(2) Az Alkotmánybíróság határozatait az Alkotmánybíróság Hivatalának honlapján digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek. A határozatok közzétételére a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

45. § (1) A megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság megsemmisítéséről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható, a kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály pedig nem lép hatályba.

(1a) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben az Alaptörvényt vagy az Alaptörvény módosítását a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal semmisíti meg.

(2) Ha az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz alapján semmisít meg egyedi ügyben alkalmazott jogszabályt, a megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben nem alkalmazható.

(3) A jogszabály megsemmisítése - a (6) bekezdésben foglalt eset kivételével - nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

(4) Az Alkotmánybíróság az (1), (2) és (3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározhatja az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

(5) A jogszabály megsemmisítése nem érinti a megsemmisített jogszabályon alapuló, Alkotmánybíróság előtti eljárásban nem felülvizsgálható, vagy felül nem vizsgált bírói döntéseket, kivéve, ha az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről szóló határozatában ettől eltérően rendelkezik.

(6) Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével vagy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető

tájékoztatatta az alperesi érdekeltet arról, hogy 2018. május 10-től számítva a 2017. február 2-án kelt 08-25/4/2017. számú építési engedély határozat nem jogerős, ezért kivitelezési tevékenységet ettől a naptól folytatnia nem lehet. 2018. május 15-én az alperesi érdekelt képviselőjében [REDACTED] ábbi 2 iratot töltött fel az ÉTDR-be. A tájékoztatás szerint a telekhatáron álló szomszédos lakóépület (felperesi épület) függőleges teherhordó vasbeton szerkezetére mérési pontok kerültek elhelyezésre, és a kivitelezés során, a pincetőmb földkiemelésekor, az alapozás és az épület teljes szerkezetépítése folyamán a süllyedési mérési pontokat folyamatosan ellenőrizték, a szomszédos lakóépületben azonban süllyedés nem történt, semmiféle alakváltozás, repedés nem keletkezett. Ezek alátámasztására csatolta a [REDACTED] mérő mérnök által három különböző időpontban készített süllyedésmérési vázlatokat, továbbá a 2018. április 23-án Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala által készített építésfelügyeleti jegyzőkönyvet. E jegyzőkönyv szerint: a munkálatokat szakszerűen végzik, építési engedélytől való eltérést nem tapasztaltak, a [REDACTED] é eső határolófal függőleges, erről szintezővel meggyőződtek, a két épület közötti dilatációs hézag felfelé szélesedik (2-5-10 cm), mely a tűzfal nem függőleges voltából adódik. A tűzfalon szintenként vízszintes vakolatrepedések láthatók, amelyek az építkezés megkezdése előtt már megvoltak, amely tény állapotfelveleteli jegyzőkönyvvel, illetve fotókkal igazolható. Rögzítésre került, hogy az építkezés megkezdése előtt a 24. számú épület oldalfalán geodéziai mérési pontokat helyeztek el, melyet folyamatosan ellenőriznek, ezek alapján eltérés nem mérhető. Tényállás tisztázása során az alperes – 2018. május 22-én kelt KE/015/20-21/2018. számú végzésében – megkeresést intézett az elsőfokú építésügyi hatósághoz, és tájékoztatást kért arról, hogy az építési engedélyben feltételeként előírt dokumentumokat az építtető benyújtotta-e, továbbá 22. alszám alatt levélben tájékoztatatta a felperest az iratbetekintés szabályairól. 2018. május 24-én az alperesi érdekelt képviselőjében feltöltötték az ÉTDR-be a [REDACTED] ft. által április és július hónapokban készített műszaki állapotrögzítési adatlapokat.

Az elsőfokú építésügyi hatóság pedig – 2018. május 24-én kelt 08-220/11/2018. számú válaszában – arról tájékoztatatta alperest, hogy az építtető az építési engedélyben a kivitelezés megkezdéséhez kötött feltételeket teljesítette, a szükséges dokumentumokat benyújtotta. Rögzítette, hogy annyi eltéréssel teljesítette az építtető annak az igazolását, hogy az építési terület háborús robbanóanyagoktól mentes, hogy egy 2017. július 8-án kelt megbízási szerződést nyújtott be, melyben megbízta az [REDACTED] gy a projekt által érintett területen a földmunkák ideje alatt a felügyeletet lássa el, és a föld felső részének eltávolítása után a műszeres talajvizsgálatot végezze el. Tekintettel arra, hogy az ingatlanon korábbi beépítésből származó vasbeton aljzatok és alapok voltak, amelyek lehetetlenné tették az előzetes műszeres vizsgálatot, az elsőfokú hatóság elfogadta a megbízási szerződést és teljesítettnek tekintette a feltételt. Az alperes 2018. június 27-én kelt KE/015/20-32/2018. számú végzésében az építtetőt az építési engedélyben feltételeként előírt, a szomszédos épületek statikus által érintettnek ítélt részei műszaki állagfelveletét igazoló fotódokumentáció benyújtására hívta fel, melyre az építtető 2018. június 28-án az ÉTDR-be állapotfelveleteli fotókat töltött fel, 2017.01.09., 2017.04.13., 2017.07.01., 2017.07.07., 2017.07.14., 2017.07.18., 2017.08.02. dátumokkal. Ezt követően 2018. július 06. napján kelt KE/015/20-34/2018. számú határozatával az alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A fellebbezés hivatkozásainak egyenkénti vizsgálata után arra jutott, hogy a felperes a 2016-tól folyamatban lévő eljárások során folyamatosan összekeveri, összemossa a különböző hatósági döntéseket, és azokból félrevezető, megalapozatlan következtetéseket von le. Olyan szakértői véleményre hivatkozik, amelyet arra jogosultsággal nem rendelkező személy készített, és olyan indokokra, amelyek nem képezik az építési engedélyezési eljárás tárgyát, mert azok más eljárásokban – pl. építésfelügyeleti eljárásban, bíróság előtti polgári peres eljárásban, stb. – vizsgálandók.”

IV.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálat és alapjogi érvelés
(Abtv. 52. § (1b) e) pontjának megfelelés)

IV.1.

Az Alaptörvény és a nemzetközi jog jelen panasz **C.) főfejezet** II.1. és II.2. fejezeteiben megjelölt szakaszait sérti

- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése,
- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdése,
- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése

így az alaptörvény-ellenes (alkotmányellenes)

IV.2.

IV.2.1.

A 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése

„41. § (1) A veszélyhelyzet ideje alatt a bíróság tárgyaláson kívül jár el. Ha a perben a veszélyhelyzet idején kívül tárgyalást kellene tartani, a felperes akkor kérheti, hogy a bíróság tárgyaláson kívüli elbírálás helyett a tárgyalást a veszélyhelyzet megszűnését követő időpontra halassza el, ha

a) a bíróság a közigazgatás cselekmény halasztó hatályát legalább részben nem rendelte el,

b) a keresetindításnak halasztó hatálya van, és a bíróság halasztó hatály feloldását nem rendelte el,

c) ideiglenes intézkedést nem rendeltek el.”

IV.2.2.

A 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdése

„41. § (5) A bíróság az ítéletet tárgyaláson kívül hozza meg.”

IV.2.3.

az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése

„A Kp. 99. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) Ha törvény lehetővé teszi, az elsőfokú ítélet ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással fellebbezéssel élhet a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz.

(2) Fellebbezésnek van helye

- a) ha a közigazgatási cselekményt megelőző eljárás nélkül valósították meg,
b) a törvény által meghatározott jogvitában."

IV.3.

IV.3.1.

IV.3.1.1.

A 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 2020. március 31-én kelt, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésének második fordulatában megjelölt száznolcvan napos határidő megtartott.

IV.3.1.2.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a 2020. április 1-én lépett hatályba, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésének második fordulatában megjelölt száznolcvan napos határidő megtartott.

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 252. § (4) bekezdése ugyanezen törvény 252. § (1) bekezdése a alapján 2019. december 20-án lépett hatályba, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésének második fordulatában megjelölt száznolcvan napos határidő megtartott.

IV.3.2.

Az Abtv. 26. §-a szerinti vizsgálatot a jelen eljárásban az Abtv. 28. (1) és (2) bekezdése is lehetővé teszi.

IV.4.

IV.4.1.

Alaptörvény B) cikk

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A jogállamiság sérült a jelen ügy kapcsán, mert

- a támadott ítélet kapcsán az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik, mivel elvonta a folyamatban lévő ügyben a peres felek – így az indítványozó – jogorvoslathoz való jogát;
- a támadott ítélet kapcsán a jogalkotó nem tett eleget a jogállamiság követelményének akkor, amikor az Alaptörvény *Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségnek nem tett eleget akkor amikor a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének megalkotásával megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének, az Emberi Jogok Európai Egyezmény 13. Cikkének - Hatékony*

jogorvoslathoz való jogra, az Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének - Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén, az Emberi Jogok Európai Egyezmény 17. Cikkének - Joggal való visszaélés tilalma és az Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének - Jogkorlátozás alkalmazásának szabályait. Az Alaptörvény 54. § (1) alkalmazásának a kereteit korlátozza az Emberi Jogok Európai Egyezményének 17. cikke, mely akként rendelkezik, hogy „Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén” lehet az „Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.” A jelen járványhelyzet nem háború, és nem fenyegeti a nemzet létét, így nem korlátozhatóak az emberi jogok. Feltéve de meg nem engedve, hogy mégis korlátozhatóak lennének ezen körben, akkor is csak a feltétlenül megkívánt mértékben lenne lehetséges, és ebben a körben sem valósíthat meg joggal való visszaélést az állam (17. cikk). Márpedig a tárgyalás tartása nélküli eljárás, és a tárgyaláson kívüli ítélet lehetősége sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkének (1) bekezdését, a jogorvoslati jog elvonása a folyamatban lévő ügyekben pedig az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkét sérti veszélyhelyzeten kívül is.

- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

A jogállamiság kérdésköre kapcsán – ha nem is AB határozat, de – irányadó az alábbi BH 2015.6.177-ban kifejtett jogelv.

BH 2015.6.177: Kúria Kfv. V. 35.218/2014. A bíróságnak a jogvita eldöntésére irányadó jogot az Alaptörvény 28. cikke szerint kell értelmeznie és az Alkotmánybíróság döntésének megfelelően, az abban meghatározott alkotmányos követelményt érvényre juttatva kell alkalmaznia [2003. évi XCII. tv. 35. § (2) bek., 31. § (1) bek., 3. §; 2011. évi CLI. tv. 39. § (1) bek.; Alaptörvény 28. cikk].

IV.4.2.

Alaptörvény Q. cikkének

„(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.”

A jelen alaptörvényi rendelkezés sérül akkor, amikor

- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése elvonja a folyamatban lévő ügyben a peres felek – így az indítványozó – jogorvoslathoz való jogát, mivel az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdése a Záró rendelkezés 8. pontjával együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkének alkalmazását, melyet azonban az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-nak ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének rendelkezése alapján a folyamatban lévő ügyekre történő alkalmazása sért;
- az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdése a Záró rendelkezés 8. pontjával együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkének

alkalmazását, melyet azonban megsértett a jogalkotó akkor amikor a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit megalkotta.

- az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdése a *Záró rendelkezés 8. pontjával együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének alkalmazását* melyet azonban megsértett a jogalkotó akkor amikor a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit megalkotta, hiszen a - *Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén, az Emberi Jogok Európai Egyezmény 17. Cikkének - Joggal való visszaélés tilalma és az Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének - Jogkorlátozás alkalmazásának szabályai* (melyet szintén megsértett a jogalkotó) az Alaptörvény 54. § (1) alkalmazásának a kereteit korlátozza. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 17. cikke akként rendelkezik, hogy „*Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén*” lehet az „*Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.*” A jelen járványhelyzet nem háború, és nem fenyegeti a nemzet létét, így nem korlátozhatóak az emberi jogok. Feltéve de meg nem engedve, hogy mégis korlátozhatóak lennének ezen körben, akkor is csak a feltétlenül megkívánt mértékben lenne lehetséges csak, és ebben a körben sem valósíthat meg joggal való visszaélést az állam (17. cikk).

Ezen jogsértések pedig sértik Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját.

IV.4.3.

„R) cikk

(1) *Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.*

(2) *Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.*

A jelen alaptörvényi rendelkezés sérül akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartotta be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérül az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdéseit.
- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

A jogszabály-hierarchia kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

ÍH 2017.135: Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.939/2017/4-II. A JOGALKOTÁSSAL OKOZOTT KÁR MEGTÉRÍTÉSE IRÁNTI PERBEN VIZSGÁLANDÓ KÉRDÉSEK Ha a károsult valamely jogszabály Alaptörvénybe ütközését és ezzel összefüggésben kára bekövetkezését állítja, a jogszabály jogellenessége kizárólag az Alkotmánybíróság jogszabályt megsemmisítő

határozatával bizonyítható [régi Ptk. 339. § (1) bekezdés; Alaptörvény 24. cikk; 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 24-25. §, 41. §, 45. §].

A Kúria Pfv.21390/2018/11. számú precedensképes határozata szerződés hatálytalanságának megállapítása tárgyában. [2013. évi CXXII. törvény (Földtörvény) 21. § (9) bek., 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:223. § (2) bek.] Bírók: Ilisz Gabriella, Kocsis Ottília, Kollár Márta
[9] A felülvizsgálat a rendes jogorvoslat (fellebbezés) alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi és/vagy eljárásjogi hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli jogorvoslat. A Pp. 270. § (2) és a 272. § (2) bekezdés értelmében a fél a Kúriától a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással kérheti. A Kúria a felülvizsgálati kérelem Alaptörvény sérelmét állító tartalma kapcsán rámutat arra, hogy Magyarország Alaptörvénye több rendelkezésében, a C) cikk (3), az R) cikk (2), a T) cikk (1) bekezdésében következetesen külön nevesíti az R) cikk (1) bekezdésben a jogrendszer alapjaként definiált Alaptörvényt és a T) cikk (1) bekezdésben taxatív felsorolt jogszabályokat. A 24. cikk (1) bekezdés értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve az Alkotmánybíróság, ennek megfelelően a (2) bekezdés d) pont a hatáskörébe utalja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjának a felülvizsgálatát [2011. évi CLI. törvény 27. §].

A Kúria Pfv.21209/2018/13. számú precedensképes határozata szerződés hatálytalanságának megállapítása tárgyában. [2013. évi CXXII. törvény (Földtörvény) 22. § (2) bek.] Bírók: Kocsis Ottília, Kollár Márta, Puskás Péter

[10] A felülvizsgálat a rendes jogorvoslat (fellebbezés) alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi és/vagy eljárásjogi hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli jogorvoslat. A Pp. 270. § (2), 272. § (2) és a 275. § (1) bekezdése értelmében a felperes a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérhette jogszabálysértésre hivatkozással. Ebből következően a Kúria nem tekintette a felülvizsgálati kérelem tartalmának a felperesnek az eljárás korábbi szakaszaiban, nyilvánvalóan nem a jogerős ítélet jogszabálysértő volta alátámasztására felhozott érveit, így a fellebbezésében előadottakat sem, ezért azokat nem is vizsgálta [BH2018. 113.]. A Kúria a felülvizsgálati kérelem Alaptörvény sérelmét állító tartalma kapcsán rámutat arra, hogy Magyarország Alaptörvénye több rendelkezésében, a C) cikk (3), R) cikk (2), T) cikk (1) bekezdésében következetesen külön nevesíti az R) cikk (1) bekezdésben a jogrendszer alapjaként definiált Alaptörvényt és a T) cikk (1) bekezdésben taxatív felsorolt jogszabályokat. A 24. cikk (1) bekezdés értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve az Alkotmánybíróság, ennek megfelelően a (2) bekezdés d) pont a hatáskörébe utalja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjának a felülvizsgálatát. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz.

IV.4.4.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

A jelen alaptörvényi rendelkezés emberi méltóság sérthetatlensége sérül akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az

Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény II. cikke, hiszen az emberi méltóság nem tűri azt, hogy jogszerű és arányos alkotmányos felhatalmazottság nélkül megfosszák a jogalanyt a tárgyaláshoz, illetve a fellebbezéshez való jogtól.

- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

Az emberi méltóság kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

A Fővárosi Törvényszék P.23028/2015/59. számú határozata kártérítés tárgyában. Bíró: Bakos Enikő Kinga

Az alperes kifejtette, hogy a felperesi jogértelmezés ellentétes a jogalkotói szándékkal és így az Alaptörvény 28. cikkében lefektetett értelmezési alapelvvvel is: eszerint „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak”. Az alperes hivatkozott továbbá az Alaptörvény II. cikkére, amely szerint az emberi méltóság sérthetetlen.

Bevezetés a magyar magánjog általános elveibe, Úmjs. 17. (HVG-ORAC, 240 B/5 oldal, 2019)
Az alkotmányos, törvényi korlátozás alapja csak olyan cél lehet, amely érdekében a jog vagy kötelezettség alanyává válás a szükségesség és arányosság keretei között korlátozható, vagy amely a védendő csoportok (családok, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők, hátrányos térségekben élők, alacsony iskolai végzettségűek stb.) ún. pozitív megkülönböztetését szolgálja. Ezek a jelenségek azonban elsősorban az alapjogokkal állnak közvetlen összefüggésben, így direkt megjelenésük inkább az alkotmányjog, a munkajog és az egyes szakjogok (pl. szociális jog, oktatási jog) területén tipikus, mintsem a magánjogban, ahol közvetlenül csak kivételesen érvényesülhetnek (pl. a személyiség védelme területén).

A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I-II/III. (HVG-ORAC, 2018, 1-2146. o.)

A polgári per alapvető kérdése a per résztvevői, a felek és a bíróság közötti feladatmegosztás mikénti rendezése. Az Alaptörvény II. cikke rendelkezéséből adódóan a magánjogi viszonyok alakítása a jogalanyok magánautonómiáján nyugszik, ennek során önrendelkezési jogukat gyakorolva járnak el, amely a Ptk. rendező elve is.

IV.4.5.

V. cikk

Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

A jelen alaptörvényi rendelkezés emberi méltóság sérthetatlensége sérül akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az

Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény V. cikke, hiszen a tulajdon ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához való jog sérül akkor, ha az indítványozónak a bíróság tárgyalás nélkül, a tárgyaláson gyakorolható jogok nélkül kevésbé hatékony védelmi lehetősége van a jogalanynak (pláne, ha minden előzetes értesítés nélkül hozza meg a bíróság a döntését hosszas időhúzást követően), pláne akkor, ha a fellebbezési jogából is kijátsszák.

- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

A tulajdon védelmének kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

A Debreceni Ítélőtábla Pf.20158/2019/4. számú határozata személyiségi jog megsértése tárgyában. Bírók:

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Győri Ítélőtábla a Pf.I.20.130/2015/5. számú határozatában rögzítette, hogy a Ptk. 2:43. § b) pontja alapján mindenki igényelheti, hogy életének, tevékenységének azt a terét, amelyben a magánszférája (autonómiája) megvalósul, mások tartsák tiszteletben, oda jogellenesen senki ne hatoljon be, vagy azt más módon meg ne zavarja. Ebbe a rendbe csak a jogosult hozzájárulásával vagy a törvény engedélyével avatkozhat be bárki (akár magánszemély, akár az államhatalom). Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség Fejezetének V. cikke szerint mindenkinek joga van a törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett, vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához. Ugyanakkor a VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz is, hogy a magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A magán- és családi élet sérthetatlensége körén belül értelmezendő a magánlakáshoz fűződő jog is. A magánlakás sérthetatlenségéhez fűződő jog olyan alkotmányos alapjog, amely az Alaptörvény I. Cikkének (3) bekezdése szerint csak más alapvető jog érvényesülése, illetve alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ennek polgári jogi vetülete a tulajdonjogi szabályozásban az, hogy a Ptk. 5:23. §-a értelmében a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogai gyakorlását veszélyeztetné.

IV.4.6.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A jelen alaptörvényi rendelkezés akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az

Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, hiszen a tulajdonát korlátozza a peres eljárásban a telekszomszéd azzal, hogy a jogorvoslati eljárások formálisak, az ügyféli jogokra a hatóságok érzéketlenek pláne akkor, ha az indítványozónak a bíróság tárgyalás nélkül, a tárgyaláson gyakorolható jogok nélkül kevésbé hatékony védelmi lehetősége van a jogalanynak (kiváltképp, ha minden előzetes értesítés nélkül hozza meg a bíróság a döntését hosszas időhúzást követően), főként akkor, ha a fellebbezési jogából is kijátsszák.

- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

IV.4.7.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

A jelen alaptörvényi rendelkezés akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, hiszen ha az indítványozó által indított jogi eljárások formálisak, az ügyféli jogokra a hatóságok érzéketlenek pláne akkor, ha az indítványozónak a bíróság tárgyalás nélkül, a tárgyaláson gyakorolható jogok nélkül kevésbé hatékony védelmi lehetősége van a jogalanynak (kiváltképp, ha minden előzetes értesítés nélkül hozza meg a bíróság a döntését hosszas időhúzást követően), főként akkor, ha a fellebbezési jogából is kijátsszák. Ez se nem részrehajlás nélküli, se nem ésszerű határidőn belüli eljárás – se a közigazgatási, se a bírósági szakaszban.
- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

A hatóságok eljárásával szemben támasztandó feltételek kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

EH 2019.07.P1: Kúria Pfv.III.20.308/2018/8. szám A jogalkotási tevékenységgel okozott érdeksérelem - az uniós jog által biztosított alanyi jogot sértő jogalkotáson kívüli esetekben - a szerződésen kívül okozott károkért való polgári jogi felelősség általános szabályain alapuló igényt akkor alapozhat meg, ha az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel való kollíziója miatt megsemmisítette a megalkotott és kihirdetett jogszabályt vagy megállapította a jogalkotó magatartásával előidézett alaptörvény-ellenességet [203. évi V. tv. (Ptk.) 6:519-6:534. §].

A Kúria Kfv.37270/2019/7. számú precedensképes határozata közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában. [156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet (Hkr.) 9. §] Bírók: [REDACTED]

[24] A tisztességes eljárás követelményét az Alaptörvény XXIV. cikk tartalmazza. E szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. Az adott esetben e jog nem csak arra jogosítja fel az ügyfelet, hogy ügyét az eljáró hatóságok az arra vonatkozó eljárási szabályok megtartásával intézzék, eljárási jogait számára biztosítsák, de azt is magában foglalja, hogy ügyében ne alkalmazzanak olyan eljárási jogszabályt, amely Alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság megállapította, és amely már megalkotásakor is ellentétben állt az Alaptörvény rendelkezéseivel

IV.4.8.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A jelen alaptörvényi rendelkezés akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései, hiszen ha az indítványozó által indított jogi eljárások formálisak, az ügyféli jogokra a hatóságok érzéketlenek pláne akkor, ha az indítványozónak a bíróság tárgyalás nélkül, a tárgyaláson gyakorolható jogok nélkül kevésbé hatékony védelmi lehetősége van a jogalanynak (kiváltképp, ha minden előzetes értesítés nélkül hozza meg a bíróság a döntését hosszas időhúzást követően), főként akkor, ha a fellebbezési jogából is kijátsszák. Ez se nem részrehajlás nélküli, se nem ésszerű határidőn belüli eljárás – se a közigazgatási, se a bírósági szakaszban.
- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

Az Alkotmánybíróság 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában kimondta, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése.” Az Alkotmánybíróság ugyanezt az álláspontot erősítette meg a 11/2015. (V. 14.) AB határozatában is. A 3373/2012. (XII. 15.) AB végzés szerint pedig az Alkotmány

57. § (5) bekezdése az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jognak felel meg.

A jogorvoslathoz való jog tartalmának meghatározása körében a jogirodalomban és a későbbi alkotmánybírási határozatokban is általánosan idézett 5/1992. (I. 30.) AB határozat szerint a jogorvoslathoz való jog körében az a követelmény, hogy „a jogorvoslat biztosítsa a döntést hozó szervtől eltérő más szerv részéről a felülvizsgálatot, az állásfoglalást a döntés helyessége, törvényessége tekintetében, esetleg a döntés megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését. Vagyis a jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy [...] ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz való fordulás lehetősége.” Az alkotmányos jogorvoslati jog mint alapjog követelménye a kétfokú eljárás biztosítása. Az alkotmányos alapjogként felfogott jogorvoslati jogosultságnak csak a másodfokú felülbírálatot biztosító forma felel meg.

A perek ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog megsértése körében az alapjogsértés megvalósulása szempontjából a per egészének időtartamát kell vizsgálni, amely a keresetlevél benyújtásától a jogerős ítélet meghozataláig tartó időszakot foglalja magában.

Az alkotmányos bírósági eljárás kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

BH 2019.11.302: Kúria Pfv.V.22.590/2017/12. I. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A régi Pp. 2. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A Debreceni Ítéltábla Pf.20361/2019/5. számú határozata sérelemdíj tárgyában. Bírók: [REDACTED]s

Az alapjogi sérelem kapcsán idézte az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1)-(3) bekezdéseit, Magyarország Alaptörvénye Szabadság és felelősség fejezete XXVIII. cikkének (1) bekezdését, továbbá kifejtette, hogy az objektív alapon érvényesíthető jogkövetkezmény alkalmazását alapjogsértés válthatja ki, és azt a bíróság eljárási hibái abban az esetben eredményezhetik, ha azok együttesen, az adott ügy jellegét, tárgyát és körülményeit tekintve összességében megalapozzák az eljárási alapjog sérelmét. A per befejezésének ésszerű időtartama pedig a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg. Nem hivatkozhat a per ésszerű időn belül történő befejezésének követelményére az a fél, aki magatartásával, illetve mulasztásával a per elhúzódásához maga is hozzájárult

A Kúria Pfv.20103/2019/6. számú precedensképes határozata kölcsöntartozás megfizetése tárgyában. [1952. évi III. törvény (Pp.) 2. §] Bírók: [REDACTED]

[20] A Pp. 2. § (1) bekezdésében nevesített igazságszolgáltatási alapelvek egyike a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt tisztességes eljáráshoz való jog, amibe a joggyakorlat a hatékony bírói jogvédelem elvét is beleérti. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk

(1) bekezdésének értelmezésével nevesíti a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő részjogosítványokat [8/2015. (IV. 17.) AB határozat].

[21] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével ítélhető meg, magában foglalja a bírósággal és az eljárással szemben megkövetelt tulajdonságokat, és egyben biztosítja az alkotmányos eljárási garanciák teljesedését [lásd elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban foglaltakat és a 7/2013. (III. 1.) AB határozatot a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatát figyelembe vehetőségéről, továbbá a 6/1998. (III. 11.) AB határozatot]. A tisztességes eljárás kereteit garanciák sokasága tölti ki, fogalma nem képez zárt rendszert, a számos részjogosítványból álló jognak a bírósági eljárás egészét áthatóan kell érvényesülnie.

IV.4.9.

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A jelen alaptörvényi rendelkezés akkor, amikor

- a jogalkotó nem tartja be az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését, amik pedig a jelen alkotmányjogi panasz V.4.2. pontjában foglaltak szerint sértik az Emberi Jogok Európai Egyezményét, és így az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját, és így sérülnek az Alaptörvény R.) cikk (2) és (1) bekezdései, azon keresztül pedig az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése, hiszen kivonja a bíróságokat az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontja és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdése alapján kötelező Emberi Jogok Európai Egyezménye érvényesülése alól akkor, amikor az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése, illetve a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezésével vonja el a fellebbezési jogot és a tárgyaláshoz való jogot. Ezzel tehát egyrészt nem a hierarchia szerinti megfelelő jogszabály alá helyezi a bíróságokat a jogalkotó, másrészt a jogalkotásával arra utasítja a bíróságot, hogy hagyja figyelmen kívül a hierarchia szerinti megfelelő jogszabályokat.
- a jogalkotó eljárása a jelen alaptörvényi rendelkezést az Alaptörvény Q. cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

A bírói eljárás kérdésköre kapcsán irányadó az alábbi döntésekben kifejtett jogelvekre is hivatkozunk.

A Fővárosi Törvényszék G.43498/2014/6. számú határozata általános szerződési feltételekhez kapcsolódó törvényi vélelem megdöntése tárgyában. Bíró: [REDACTED] ás

Álláspontja szerint alaptörvény-ellenességhez vezet a kizárólagos alkalmazásként történő értelmezés lehetősége azért, mert a bírót meg kívánja akadályozni abban, hogy a magyar

jogrendszer más releváns szabályait alkalmazza és érvényre juttassa, ami a bírói függetlenség súlyos sérelme, amelyet az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szögez le és részesít alkotmányjogi védelemben. A bizonyítékok benyújtásának korlátozása (a törvény 8. § (1) bekezdése, 10. § (3) bekezdése) sérti a jogállamiságot, a tisztességes eljárás alapvető jogát, valamint a bírói függetlenséget (alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, 26. cikk (1) bekezdése). Súlyos alkotmányossági aggályokat kelt a bizonyítási teher megfordítása is, amely sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és a bírói függetlenség alkotmányos követelményét is.

A jelen ügy (tény)bíróági szakaszában a bíróság a bizonyítási eljárásba szolt bele úgy, hogy ellehetetlenítette az indítványozót az álláspontjának bizonyítására.

IV.4.10.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Ezen szabály minden jogszabálynál él, és a magasabb rendű jogszabály Alaptörvény 28. cikk szerinti értelmezésének eredménye megelőzi az alacsonyabb rendű jogszabály Alaptörvény 28. cikk szerinti értelmezését, így ezáltal is az Alaptörvény Záró rendelkezések 8. pontját, és az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdésének, és így az Emberi Jogok Európai Egyezményének vannak primátusai a az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése, illetve a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezésével szemben, mely által ezen alacsonyabb rendű jogszabályok sértik az Alaptörvény 28. cikkét.

IV.4.11.

Záró rendelkezés 8.

Az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabályok, kibocsátott közjogi szervezetszabályozó eszközök és állami irányítás egyéb jogi eszközei, meghozott egyedi döntések, valamint vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek hatályát.

A jelen alaptörvényi rendelkezés sérül akkor, amikor

- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése elvonja a folyamatban lévő ügyben a peres felek – így az indítványozó – jogorvoslathoz való jogát, mivel az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontja a Q cikkének (2) bekezdésével együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkének alkalmazását, melyet azonban az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-nak ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdése rendelkezése következtében a folyamatban lévő ügyekre alkalmazása sért;

- az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontja a Q cikkének (2) bekezdésével *együtt kötelezően előírta* az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkének alkalmazását, melyet azonban megsértett a jogalkotó akkor amikor a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit megalkotta.
- az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontja a Q cikkének (2) bekezdésével *együtt kötelezően előírta* az Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének alkalmazását melyet azonban megsértett a jogalkotó akkor amikor a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit megalkotta, hiszen a - *Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén, az Emberi Jogok Európai Egyezmény 17. Cikkének - Joggal való visszaélés tilalma és az Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének - Jogkorlátozás alkalmazásának szabályai* (melyet szintén megsértett a jogalkotó) az Alaptörvény 54. § (1) alkalmazásának a kereteit korlátozza. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 17. cikke akként rendelkezik, hogy „*Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén*” lehet az „*Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.*” A jelen járványhelyzet nem háború, és nem fenyegeti a nemzet létét, így nem korlátozhatóak az emberi jogok. Feltéve de meg nem engedve, hogy mégis korlátozhatóak lennének ezen körben, akkor is csak a feltétlenül megkívánt mértékben lenne lehetséges csak, és ebben a körben sem valósíthat meg joggal való visszaélést az állam (17. cikk).

Ezen jogsértések pedig sértik az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontját és az Alaptörvény Q cikkének (2) bekezdését.

IV.5.

IV.5.1.

Az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdésének és a Záró rendelkezés 8. pontjának sérelme az alábbi nemzetközi egyezmények sérelmével:

Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének

„(1) Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.”

A jelen Emberi Jogok Európai Egyezmény rendelkezése sérül akkor, amikor

- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése és a 74/2020. (III.31.) 41. § (5) bekezdése elvonja a folyamatban lévő ügyben a peres felek – így az indítványozó – tárgyalás tartásához való jogát, mivel az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontja a Q cikkének (2) bekezdésével együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk (1) bekezdésének alkalmazását, melyet azonban a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése és a 74/2020. (III.31.) 41. § (5) bekezdése sért.

IV.5.2.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 13. Cikkének - Hatékony jogorvoslathoz való jog
„Bármelynek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.”

A jelen Emberi Jogok Európai Egyezmény rendelkezése sérül akkor, amikor

- Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének rendelkezése alapján elvonja a folyamatban lévő ügyben a peres felek – így az indítványozó – jogorvoslathoz való jogát, mivel az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontja a Q cikkének (2) bekezdésével együtt kötelezően előírta az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkének alkalmazását, melyet azonban az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-nak folyamatban lévő ügyekre alkalmazása ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdése alapján történő rendelkezése sért.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének - Az Egyezmény hatályának felfüggesztése szükséghelyzet esetén

„1. Háború vagy a nemzet létét fenyegető más rendkívüli állapot esetén bármely Magas Szerződő Fél a jelen Egyezményben meghatározott kötelezettségeitől eltérő intézkedéseket tehet a helyzet szükségessége által feltétlenül megkívánt mértékben, feltéve, hogy az ilyen intézkedések nem ellentétesek egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeivel.”

A jelen Emberi Jogok Európai Egyezmény rendelkezése sérül akkor, amikor

- A Jogalkotó az Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének tételes rendelkezésének, illetve az Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. cikkének a figyelmen kívül hagyásával a jelen vírushelyzetet olyan veszélyhelyzetnek minősítette, amely az Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének alkalmazása alá esik, és így alkalmazta az Alaptörvény 54. cikkét, és megalkotta a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit, és azáltal elvonta a tárgyaláshoz való jogot: ez pedig – többek között – a megsértette azt, hogy mikor lehet az Egyezmény hatályát felfüggeszteni.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 17. Cikkének - Joggal való visszaélés tilalma

„Az Egyezmény egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármely állam, csoport vagy személy számára jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan

cselekedet végrehajtására, amely az Egyezményben foglalt jogok és szabadságok megsértésére vagy pedig az Egyezményben meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.”

A jelen Emberi Jogok Európai Egyezmény rendelkezése sérül akkor, amikor

- A Jogalkotó az Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének figyelmen kívül hagyásával a jelen vírushelyzetet olyan veszélyhelyzetnek minősítette, amely az Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének alkalmazása alá esik, és így alkalmazta az Alaptörvény 54. cikkét, és megalkotta a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit, és azáltal elvonta a tárgyaláshoz való jogot: ez pedig – többek között – a joggal való visszaélés tilalmába esik.

Emberi Jogok Európai Egyezmény 18. Cikkének - Jogkorlátozás alkalmazásának megszorítása
„A jelen Egyezményben említett jogok és szabadságok korlátozásait nem lehet más célra alkalmazni, mint amelyre elő vannak írva.”

A jelen Emberi Jogok Európai Egyezmény rendelkezése sérül akkor, amikor

- A Jogalkotó az Emberi Jogok Európai Egyezményének jelen 18. Cikkének figyelmen kívül hagyásával a jelen vírushelyzetet olyan veszélyhelyzetnek minősítette, amely az Emberi Jogok Európai Egyezmény 15. Cikkének alkalmazása alá esik, és így alkalmazta az Alaptörvény 54. cikkét, és megalkotta a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének és a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének rendelkezéseit, és azáltal elvonta a tárgyaláshoz való jogot: ez pedig – többek között – a jogkorlátozás alkalmazásának megszorításának szabályát sérti.

IV.6.

A Jelen alkotmányjogi panasz IV.4. fejezetében foglaltak alapján helye van

- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése,
- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdése,
- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése

Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálata alapján, ezen vizsgált jogszabályi rendelkezéseknek az Alaptörvény 24. cikk (3) a) pontja alapján történő megsemmisítésének, melyet ezennel kérek.

V.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti vizsgálat és alapjogi érvelés
(Abtv. 52. § (1b) e) pontjának megfelelés)

V.1

Az Abtv. 27. §-a szerinti vizsgálatot a jelen eljárásban az Abtv. 28. (1) és (2) bekezdése is lehetővé teszi.

V.2.

Az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerint „*mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*” A (2) bekezdés azt rögzíti, hogy „*mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.*”

Az uniós Alapjogi Charta hatása egyértelműen tetten érhető az alaptörvényi szövegben, lényegében a 41. cikk tömörített, tagállami alkotmányszövegre redukált változatáról van szó. Az (1) bekezdés első mondata önálló alkotmányos mércét határoz meg a hatósági eljárással, ügyintézésel kapcsolatban, míg az (1) bekezdés második mondatát és a (2) bekezdést az eljárási törvények töltik meg tartalommal –mindazonáltal azokban feltétlenül rendelkezni kell az Alaptörvényben meghatározott indokolási és kártérítési kötelezettségről. A vizsgált cikk alaptörvényi kontextusban szoros összefüggést mutat egyes alapelvekkel és alapjogokkal. Ezek közül elsőként az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elve említendő, amelynek része a jogalkalmazás és a közigazgatás törvényhez kötöttsége, valamint a jogbiztonság elve is. A részrehajlás nélkül történő, tisztességes ügyintézés az emberi méltósághoz való jog (Alaptörvény II. cikk), a diszkrimináció-tilalom és az egyenlő bánásmód követelményének (Alaptörvény XV. cikk) hatósági eljárásokra történő konkretizálásaként fogható fel. Az alaptörvényi rendelkezések értelmezésénél kötelezően figyelembe veendő preambulum (Nemzeti hitvallás) kimondja: „*Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.*” A legszorosabb kapcsolat az Alaptörvény XXVIII. cikkében szereplő (bíróági) eljárási alapjogokkal, alapelvekkel és garanciákkal mutatható ki: olyannyira, hogy az Alaptörvényt értelmező (egyelőre szűkkörű) alkotmánybíróági és (relatív gazdag) ombudsmani gyakorlat a két jogcsoportot esetenként egységében, általános-különös viszonyban kezeli. Ennek oka az alább tárgyalandó alkotmányfejlődés-történeti előzményekben keresendő. Az Alkotmánybíróág szerint a két cikk (a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való jog és a tisztességes bíróági eljáráshoz való jog) együttesen jelenti a tisztességes eljárás követelményrendszerét. A hatósági és a bíróági eljárásokra vonatkozó közös követelmény az ésszerű határidőn belül történő döntéshozatal, amelynek garanciáit az eljárási törvényekben biztosítani kell (pl. ügyintézési határidők előírása, a közigazgatás hallgatása vagy a bíróági eljárás elhúzódása miatti kifogás).

A tisztességes ügyintézéshez való jog jogosultja mindenki – vagyis emberi jogról van szó – konkrét alapjogi jogviszonyban alanya az, aki közigazgatási eljárás részese (ügyfél), azaz a jog nem csak természetes személyeket (illetve személyösszességeket, így esetünkben pl.: Társasház) illet meg. A kötelezetti oldalon pedig a hatóság, valamint a nevében eljáró személy áll. Mivel a tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog érvényesülésének ellenőrzését, konkrét védelmét elsődlegesen, funkciójából adódóan az ombudsman látja el, feltételezhető, hogy minden olyan hatóság kötelezett, ahol az alapvető jogok biztosa – a rá irányadó törvényi szabályozás és a kialakult gyakorlat alapján – vizsgálatot folytathat. Az ombudsmani gyakorlatban kialakult–szintén tárgyi oldalról közelítő – értelmezés szerint „*a tisztességes eljáráshoz való jog (...) minden olyan eljárásra vonatkozik, amelyben valamely természetes vagy jogi személy az állam jogalkalmazói, közhatalom-gyakorlási tevékenysége által érintett. A tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása az ügyfelek, szerződéses partnerek számára a közszolgáltatást nyújtó szervektől is elvárható*”. A kötelezettek körének konkretizálásához támpontot jelent még a tisztességes eljárás védelméről szóló törvényi szabályozás is.

A polgári perben a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a per ésszerű időn belül való befejezése. (36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [38], 3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [23])

V.3.

V.3.1.

V.3.1.1.

Hivatkozunk az Alkotmánybíróság 3027/2018. (II.6) AB határozatára, mely kimondja:

„Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában megerősítette a tisztességes bírósági eljárással kapcsolatos korábbi gyakorlatát. Eszerint „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. (ABH 1998, 91, 98–99.)

Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is” (Indokolás [24])

[22] 4.1. Peres eljárásokban az ügyeket főszabály szerint tárgyalás alapján kell érdemben elbírálni. Első fokon jelenleg csak a közigazgatási perekben főszabály a tárgyaláson kívüli elbírálás (Pp. 338. §) ugyanakkor ilyen perekben is bármelyik fél kérelmére tárgyalást kell kitűzni. Egyéb perekben a bíróságnak hivatalból kell intézkednie a tárgyalás kitűzése iránt, ha a keresetlevelet nem kell idézés kibocsátása nélkül elutasítani (Pp. 125. §). Másodfokon szintén főszabály a tárgyalás tartása. Ha van is lehetőség a tárgyaláson kívüli elbírálásra, bármelyik fél kérelmére a bíróságnak tárgyalást kell tartania, a tárgyalás tartása iránti kérelem teljesítése nem tagadható meg [Pp. 256/A. § (2)–(4) bekezdés]. A felek kérelmétől függetlenül tárgyaláson kívül csak nem érdemi határozat hozható [Pp. 256/A. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eset.

[24] 4.2. A XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a bíróságnak a jogvitákat nyilvános tárgyaláson (az alapján) kell elbírálnia. Az Alkotmánybíróság azonban a 3115/2013. (VI. 4.) AB határozatban azt is megállapította, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből nem következik, hogy a bíróságok az adott ügyre vonatkozó valamennyi rendes és rendkívüli jogorvoslati eljárásban a fél jogait és kötelezettségeit kizárólag tárgyaláson bírálhatják el. A tárgyalási elv, a szóbeliség és a közvetlenség a polgári peres eljárás alapelvei közé tartozik. Nem jelenti azonban ezeknek az alaptörvényi szabállyá emelt alapelveknek a sérelmét, ha a törvény egyes – különösen a rendkívüli – jogorvoslati eljárásokban a bíróság számára lehetővé teszi az indítvány tárgyaláson kívüli elbírálását is.” (Indokolás [43]).]

[27] 4.3. A szóbeliségen, közvetlenségen és nyilvánosságon alapuló modern polgári per általános jelleggel, a rendes eljárásokra is kiterjedően a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikkkel valósult meg Magyarországon. A három alapelv egymáshoz szorosan kapcsolódik, egymást részben át is fedik, teljes érvényesülésüknek színtere a tárgyalás. A szóbeliség a felek kétoldalú meghallgatásának formájára utal, függetlenül attól, hogy egyébként a bizonyítást miként veszik fel. A bizonyítás felvételének módja és körülményei a közvetlenség elvével állnak közvetlen összefüggésben. A tárgyalás tartásának mellőzése az említett elvek korlátozását eredményezi: szűkül a szóbeliség, a közvetlenség és a nyilvánosság egyaránt. Emiatt a tárgyalás mellőzése kivételesen, indokolt esetben fogadható el, melyet számos körülmény befolyásol

V.3.1.2.

A fenti indokolás egészének hangsúlyozásán túl külön kiemelést érdemelnek az alábbiak:

- A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, azaz ennek meglétét vagy hiányát az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. A tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is.
- A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. A bírói út igénybevételének formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljességéhez. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is
- Peres eljárásokban az ügyeket főszabály szerint tárgyalás alapján kell érdemben elbírálni. Első fokon jelenleg csak a közigazgatási perekben főszabály a tárgyaláson kívüli elbírálás. ugyanakkor ilyen perekben is bármelyik fél kérelmére tárgyalást kell kitűzni.
- A szóbeliségen, közvetlenségen és nyilvánosságon alapuló modern polgári per általános jelleggel, a rendes eljárásokra is kiterjedően a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikkkel valósult meg Magyarországon. A három alapelv egymáshoz szorosan kapcsolódik, egymást részben át is fedik, teljes érvényesülésüknek színtere a tárgyalás. A szóbeliség a felek kétoldalú meghallgatásának formájára utal, függetlenül attól, hogy egyébként a bizonyítást miként veszik fel. A bizonyítás felvételének módja és körülményei a közvetlenség elvével állnak közvetlen összefüggésben. A tárgyalás tartásának mellőzése az említett elvek korlátozását eredményezi: szűkül a szóbeliség, a közvetlenség és a nyilvánosság egyaránt. Emiatt a tárgyalás mellőzése kivételesen, indokolt esetben fogadható el, melyet számos körülmény befolyásol

V.3.1.3.

A fenti kiemelések a támadott fővárosi törvényszéki ítéletre való vetítésekor az alábbi következtetések vonhatóak le:

- A Fővárosi Törvényszék megsértette a szóbeliség követelményét, a tárgyaláshoz való jogot, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését akkor, hogy a felperesi kérelem ellenére, és a megszűnő Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság erre vonatkozó tájékoztatása ellenére nem tűzött tárgyalást. A jogsértés

súlyosságát még jobban kiemeli az, hogy mindkét bíróság nevében ugyanaz a bíró járt el.

- A Fővárosi Törvényszék megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését akkor, amikor a megszűnő Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azt sejtető tájékoztatását követően, hogy további eljárási cselekmények várhatóak, hiszen már a Fővárosi Törvényszék fog a tárgyalásról intézkedni, első intézkedésével, minden előzetes tájékoztatás és figyelmeztetés nélkül ítélettel zárta le a 1,5 éve tárgyalás nélkül húzódó pert. A jogsértés súlyosságát még jobban kiemeli az, hogy mindkét bíróság nevében ugyanaz a bíró járt el.
- A Fővárosi Törvényszék megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését akkor, amikor nem vizsgálta éremben a hatóság ügyfeleket kirekesztő, jogellenes eljárását felperesi érdekeltség hiányában, pedig a kérdéses személyek a Felperes tulajdonosai, így érdekazonosság van közöttük a beavatkozó Érdekelttel szemben, és mind az így jogellenesen kihagyott személyek, mind a Felperes azonos jogi érdekeltséggel rendelkezik abban, hogy a támadott építési engedély megsemmisítése megtörténjen. Következésképp a Felperesnek igenis perbeli érdekeltsége és jogi alapja volt a hatóság jogsértésére hivatkozva kérni az építési engedély megsemmisítését, és ezen eljárási hiátus miatt önmagában méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes mind a hatósági eljárás, mind a Fővárosi Törvényszék (Közigazgatási Munkaügyi Bíróság) eljárása.
- A Fővárosi Törvényszék és a közigazgatási hatóságok a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot sértő módon utasították el az igazságügyi szakértő iránti bizonyítási indítványainkat, mellyel a bizonyítás lehetőségét vonták el a hatóság és a bíróság (pedig szakmai anyagokkal a Felperes alátámasztotta ennek szükségességét, és a szakkérdésben a bíróságnak nincs kompetenciája – így alaptalanul és így alapjogokat sértő módon járt el a bizonyítás elvonásakor) – ahogyan ezen bizonyítás elvonására a 3068/2020. (III.9) AB határozat is rámutatott. Az igazságügyi szakértő kirendelésének hiányában az eljáró bíróságok nem kerültek abba a helyzetbe, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alaptörvényi követelményre figyelemmel megfelelően tudták volna értékelni a per tárgyát, az általunk beadott szakértői véleményt pedig nem fogadták el. Mindezzel a bíróságok a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot sértő módon utasították el az indítványozó bizonyítási indítványait, amelyek a bizonyíték(ok) igénybevételének lehetőségét nagymértékben és ésszerűtlenül korlátozták, illetve a bizonyítást lényegében ellehetetlenítették. Mindez pedig a tisztességes eljárásnak azon elemét sértették meg a bíróságok, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége, ahogyan ezt az Alkotmánybíróság a 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49] pontja tartalmazza.

V.3.2.

A fent hivatkozott (és a B.) főfejezetben már hivatkozott 7/2013. (III. 1.) AB határozat rendelkezései jelen esetben is vizsgálándóak. Az ismétlések számának szaporításának elkerülése érdekében nem másoljuk be a B.) IV.2.1. pontban írtakat, de teljes egészében idehivatkozom annak tartalmát.

V.3.2.1.

A 7/2013. (III. 1.) AB határozat B.) IV.2.1. pontban ismertetett indokolás egészének hangsúlyozásán túl külön kiemelést érdemelnek az alábbiak:

- Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi jogvédelem szintje.
- az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon.
- az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, azaz, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.
- Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét.
- Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be.
- Az Alkotmánybíróság elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben.

V.3.2.2.

A fenti kiemelések Fővárosi Törvényszék ítéletére való vetítésekor az alábbi következtetések vonhatóak le:

- A kérdéskör vizsgálata során helye van a nemzetközi joggyakorlat vizsgálatának, és releváns a nemzetközi egyezmények vizsgálata (amire nem melleleg hivatalból lehetősége is van az Alkotmánybíróságnak)
- A Fővárosi Törvényszék támadott végzésén nem dogmatikai vagy törvényértelmezési hibákat kérünk számon, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmények be nem tartását. A Fővárosi Törvényszék nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő számot adásai a tárgyalás tartásának elmaradása, a megfelelő tájékoztatás a bíróság váltása miatt az ügy folytatása mikéntjéről és a bíróság váltását követő azonnali döntéshozatal, az igazságügyi szakértő kirendelésének elmaradása, a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság időhúzása illetve mindezek okairól, és ezek kapcsán a Kp, mint eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazása. Látszik a Fővárosi Törvényszék indokolásából, hogy az előbb sérelmezett történések, döntések okait vagy egyáltalán nem szerepeltette az ítéleti indokolásban vagy csak tartalom nélküli sematikus indokolást adott. Mindezt annak ellenére, hogy a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. Mindezekkel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelmén túl sérült a Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk (1) bekezdése is.
- A Fővárosi Törvényszék megsértette az indokolt bírói döntéshez való jogunkat, mely a tisztességes tárgyaláshoz való jogunk része, pedig a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami elejét venné az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, és erősítené a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét.

V.3.3.

Az V.3.1. és V.3.2. pontban kifejtett alapjogi sérelmén túl sérült a Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk (1) bekezdése sérelme egyszersmind az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésének sérelmét is hozza, mivel ez is foglalkozik a kötelező indokolással és a bíróságok is hatóságnak minősülnek, másrészt azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék elmulasztotta annak orvoslását, hogy a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességesen és észszerű határidőn belül intézzék az ügyet.

Az Alaptörvény 28. cikke biztosítja azt, hogy az igazságszolgáltatás túlmutasson a pozitív jog szó szerinti betartatásán és alkalmazásán. A jogalkotó az egyének jogvédelmét hangsúlyozó, előtérbe helyező szabályait az előzőekben bemutattuk. Ennek biztosítása az alsóbb jogforrások, így a Kp. alkalmazásánál is zsinórmérték, és ha nem ezen elvek mentén alkalmazta a Fővárosi Törvényszék a tárgyalás tartásának elmaradása, a megfelelő tájékoztatás a bíróság váltása miatt az ügy folytatása mikéntjéről és a bíróság váltását követő azonnali döntéshozatal, az igazságügyi szakértő kirendelésének elmaradása, a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság időhúzása illetve mindezek okairól számot adáskor az általa alkalmazott jogszabályokat, akkor ezzel az Alaptörvény 28. cikkét sérti, és sértette meg a Fővárosi Törvényszék.

V.4.

Az ítélező bíróság ugyanúgy megsértette a jelen alkotmányjogi panasz **IV.4.** fejezetében foglalt okokból az Alaptörvény és a nemzetközi jog jelen panasz **II.1.** és **II.2.** fejezeteiben megjelölt szakaszait, a jelen alkotmányjogi panasz **IV.4.** fejezetében kifejtettek szerint, annak alábbi pontosításával – a jogalkotóra kifejtettek ítélező bíróságra értett paralel, és megfelelő értelmezésével.

Az ítélező bíróság megsértette az Alaptörvény **R)** cikk (1) és (2) bekezdéseit akkor, amikor az ügyet nem az Alaptörvény **Q** cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezésének 8. pontja szerinti rendelkezéseket, és azon keresztül az *Emberi Jogok Európai Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése, 13. cikke, 15. cikke, 17. cikke, 18. cikke* rendelkezéseit alkalmazta, hanem

- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdését,
- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdését, és
- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-t és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló

rendelkezését.

Ezzel a magatartásával ugyanolyan jogsértő (alaptörvénybe ütköző, azt sértő) módon járt el, melynek következtében jogsértő (alaptörvénybe ütköző, azt sértő) ítélet született, mint a jogalkotó a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdésének, a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdésének, és az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-t és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezéseinek legiszlációjával, így kérem a támadott ítélet megsemmisítését.

A bíróság eljárása és ítélete a felhivatkozott alaptörvényi és emberi jogok európai egyezményi megsértését az Alaptörvény **Q.** cikkének (2) bekezdése és az Alaptörvény Záró rendelkezés 8. pontjában foglalt kötelezettségen felül, attól önállóan is sérti.

VI.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f)* pontja szerinti vizsgálat **és alapjogi érvelés**
(Abtv. 52. § (1b) e) pontjának megfelelés)

Az Alaptörvény 28. cikke értelmében:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával s az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik., Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” E rendelkezés kifejezetten előírja a jogszabályok céljának az ésszerűség követelményének figyelembe vételét a jogszabályok értelmezése során. A józan észnek megfelelő bírói jogértelmezés kötelezettsége tehát az Alaptörvényből fakad. E követelmény azt is megkövetelni, hogy a bírói döntés indokolása következetes és logikus legyen. A bíróságnak lehetőséget kellett volna

biztosítani arra, hogy a felek a tárgyalás megtartása iránti kérelemnek megfelelően tárgyalást tűzzön ki.

Varga Zs. András: Az egvedi normakontroll iránti bírói kezdeményezések eljárási feltételei az alábbiakat fogalmazzák meg (ESz, 2016/1., 4-10. o.)

„Az Alkotmánybíróság az eljárási feltételek meghatározását az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésére alapította. Megállapította, hogy a rendelkezés a)-g) pontjai felsorolják az Alkotmánybíróság eljárásait (a hatáskörébe tartozó ügyeket), ezért - szemben a korábbi Alkotmánnyal, amely csak az utólagos normakontrollt szabályozta - az alkotmánybírói eljárások típuskényszerének tiszteletben tartása közvetlen és megkerülhetetlen alkotmányos követelmény. Az Alkotmánybíróság, a 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően, "az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként alkotmányos kötelezettségeit hatáskörei gyakorlása folytán teljesít. Ennek során nemcsak az eljárásait kezdeményező indítványok jogalapját - a jogszabályok vagy bírói döntések és az Alaptörvény, illetve nemzetközi szerződések összhangját - köteles vizsgálni, de - amint erre más döntésében rámutatott - nem mellőzheti annak vizsgálatát sem, hogy az egyes indítványok formája és tartalma megfelel-e az Alaptörvényben szabályozott típuskényszernek, továbbá a 24. cikk (9) bekezdésének felhatalmazása alapján elfogadott Abtv.-ből, illetve a 24. cikk (2) bekezdésének g) pontjának felhatalmazása alapján más sarkalatos törvényből következő feltételeknek.”

VI.1.

VI.1.1

Az Abtv. 32. § (1)-a szerinti vizsgálatot a jelen eljárásban az Abtv. 32. (1) bekezdése is lehetővé teszi.

VI.2. További alapjogi érvelés

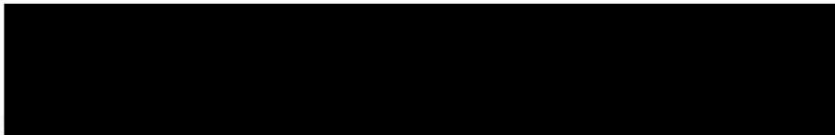
A C) IV.4-C IV.5. pontban kifejtett érvelésre itt csak hivatkozom, és teljes egészében idetartozónak nyilvánítom, de meg nem ismétlem a szükségtelen ismétlések és a terjedelmi túlburjánzás elkerülése érdekében.

VI.3.

A Jelen alkotmányjogi panasz IV.4. fejezetében foglaltak és az Abtv. 32. § (1) bekezdése alapján helye van

- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése,
- a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 41. § (5) bekezdése,
- az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 223. §-a és vele összefüggésében ugyanezen törvény 252. § (4) bekezdésének 223. §-ra utaló rendelkezése

Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja szerinti vizsgálatnak, mely következtében helye van ezen vizsgált jogszabályi rendelkezéseknek az Alaptörvény 24. cikk (3) c) pontja alapján történő megsemmisítésének, melyet ezennel kérek.

VII.

Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján illetékmentes, így pertárgyértéket nem kell megjelölni.

Az Alkotmánybíróság előtti eljárásra felhatalmazó ügyvédi meghatalmazásomat csatolom a jelen ügghöz.

Budapest, 2020. október 14.

Tisztelettel:

